

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

2021

Radek Škrabal

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Radek Škrabal

**Zapojení základních škol do Operačního programu
Výzkum, vývoj a vzdělávání na základě výzvy Šablony II**

Olomouc 2021

vedoucí práce: Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Zapojení základních škol do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na základě výzvy Šablony II“ vypracoval samostatně a výhradně s použitím literatury uvedené v seznamu použité literatury a zdrojů.

V Olomouci dne 06. 12. 2021

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí bakalářské práce paní Ing. Aleně Opletalové, Ph.D. za vstřícný přístup, ochotu, odborné vedení, také za vždy pozitivní myšlení, motivaci k práci, a v neposlední řadě za její trpělivost. Mé poděkování patří rovněž rodině, která mi nejen po celou dobu psaní bakalářské práce, ale i po celou dobu studia zabezpečovala přívětivé zázemí.

Anotace

Jméno a příjmení:	Radek Škrabal
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2022

Název práce:	Zapojení základních škol do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na základě výzvy Šablony II.
Název v angličtině:	Joining of primary schools to the Operational programme of research, progress and education on the base of the call to “Šablony II.”
Anotace práce:	Tato bakalářská práce je zaměřena na problematiku čerpání finančních prostředků českými základními školami z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na základě výzvy Šablony II. Cílem teoretické části práce je objasnit financování regionálního školství v právním prostředí České republiky s důrazem na alternativní možnosti financování z jiných zdrojů, konkrétně prostřednictvím zjednodušených projektů v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání s názvem výzva Šablony II. V praktické části práce je cílem zjistit míru zapojení základních škol v Moravskoslezském kraji do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na základě výzvy Šablony II, rovněž zhodnotit čerpání finančních prostředků a identifikovat, které aktivity v rámci výzvy Šablony II vybrané základní školy nejčastěji preferují. Praktická část bakalářské práce využívá kvantitativní metodu analýzy veřejně dostupných dat (školský rejstřík, výroční zprávy a webové stránky jednotlivých základních škol).
Klíčová slova:	regionální školství, vzdělání, vzdělávání, vícezdrojové financování, OP VVV (Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání), prioritní osy, zjednodušené projekty, výzvy Šablony II, aktivity
Anotace v angličtině:	The bachelor work is focused on the issue of the use of funding by Czech basic schools from the Operational programme Research,

	<p>development and education on the base of appeal Templates II. The aim of the theoretical part is to clarify financing of regional education in the legal environment of the Czech Republic with the emphasis on the alternative possibilities of financing out of different resources, specially by means of simplified projects within the Operational programme Research, development and education entitled Templates II. In the practical part the aim is to find out the extent of involvement of basic schools in Moravian-Silesian region into the Operational programme Research, development and education on the base of appeal Templates II as well as to evaluate the use of funding and identify which activities within the appeal Templates II chosen basic schools prefer the most. The practical part of the Bachelor work uses the quantitative method of analysis of data open to the public (School register, annual reports and web pages of specific basic schools).</p>
Klíčová slova v angličtině:	regional school system, school background, education, multi-resource financing, OP VVV (Operational programme Research, development and education), priority axis, simplified projects, appeals Templates II, activities
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Schéma vzdělávací soustavy České republiky
Rozsah práce:	69 stran
Jazyk práce:	Český jazyk

Obsah

Úvod	9
I. Teoretická část	11
1 Základní rámec fungování škol a školských zařízení v ČR.....	12
1.1 Vzdělávání	12
1.2 Vzdělání.....	12
1.3 Škola jako instituce.....	13
1.4 Škola jako organizace.....	14
1.5 Právní postavení škol a školských zařízení	15
2 Financování regionálního školství v ČR	17
2.1 Vymezení regionálního školství	17
2.2 Vymezení ekonomického prostoru.....	18
2.3 Makroekonomický pohled na financování regionálního školství v ČR	19
2.4 Mikroekonomický pohled na financování regionálního školství v ČR.....	21
3 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).....	23
3.1 Prioritní osy	23
3.1.1 Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	24
3.1.2 Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	25
3.1.3 Prioritní osa 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání	26
3.1.4 Prioritní osa 4: Technická pomoc	27
3.2 Výzva Šablony II.....	27
II. Praktická část.....	33
4 Výzkumné šetření – Zapojení základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II ..	34
4.1 Definování výběrového souboru dat.....	34
4.2 Metoda zpracování dat.....	37
4.3 Formulace výzkumných otázek	38

4.4 Analýza výzkumného šetření	39
4.4.1 Zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II.....	40
4.4.2 Finanční prostředky získané z OP VVV na základě zapojení se vybraných základních škol do výzvy Šablony II	46
4.4.3 Aktivity spojené s čerpáním finančních prostředků vybranými základními školami z OP VVV na základě výzvy Šablony II	49
4.5 Závěry a diskuse výsledků výzkumného šetření	55
Závěr.....	59
Seznam použitých zkratk	61
Seznam použité literatury a zdrojů	62
Seznam grafů, obrázků a tabulek.....	67
Seznam příloh.....	69

Úvod

Téma bakalářské práce s názvem „Zapojení základních škol do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na základě výzvy Šablony II“ jsem si zvolil z důvodu mého zaujetí pro problematiku evropských dotací v závislosti na zlepšování a reformování českého školství. Jsem přesvědčen, že větší množství finančních prostředků, které by bylo regulováno na bázi dobrovolnosti a zájmu jednotlivých škol a jejich ředitelů by jednoznačně přispívalo ke zkvalitnění českého školství. Považuji za důležité si uvědomit, že moderní a úspěšné školy, které nabízejí komplexní proces vzdělávání, nespolehají pouze na finanční prostředky od státu či zřizovatele, jež jsou jim poskytovány na základě školského zákona, ale samy od sebe se snaží hledat nové příležitosti a možnosti získávání dalších finančních prostředků. Cílem jejich iniciativy je dosáhnout, co možná nejširšího vícezdrojového financování dané školy.

Právě na základě výše zmíněného vidím velký potenciál a příležitosti získávat další finanční prostředky pro české školy regionálního školství nad rámec jejich standardních příjmů v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen OP VVV), konkrétně ve výzvě Šablony II. Bakalářská práce se zaměřuje na výzvu Šablony II z důvodu její aktuálnosti. Mimo tuto výzvu existuje ještě výzva Šablony I a výzva Šablony III. Výzva Šablony I je kompletně ukončena a nebylo by přínosné z mého úhlu pohledu se zabývat něčím, co je již překonáno. Výzva Šablony III naopak ještě ani neukončila sběr žádostí, a tudíž pro ni prozatím neexistují relevantní data.

Cílem teoretické části práce je objasnit financování regionálního školství v právním prostředí České republiky s důrazem na alternativní možnosti financování z jiných zdrojů, konkrétně prostřednictvím zjednodušených projektů v rámci OP VVV s názvem výzva Šablony II.

První kapitola teoretické části bakalářské práce pojednává o řízení školy jako organizace, jež nabývá statutu instituce s jasně vytyčeným cílem dosahovat co nejkvalifikovanějšího vzdělání v procesu vzdělávání na školách a ve školských zařízeních českého regionálního školství. Dále vymezuje dva základní pojmy pro oblast školství, kterými jsou vzdělání a vzdělávání. V neposlední řadě zmiňuje problematiku právního postavení škol a školských zařízení regionálního školství v právním řádu České republiky.

Druhá kapitola teoretické části bakalářské práce se věnuje financování regionálního školství v České republice a zároveň upozorňuje i na alternativní možnosti financování škol a školských zařízení regionálního školství z jiných zdrojů, než jsou pouze finanční prostředky od státu či zřizovatele. Dále se zabývá makroekonomickým i mikroekonomickým pohledem

na financování regionálního školství. Nezapomíná však ani na vymezení prostoru regionálního školství a prostoru ekonomie, v nichž se pohybuje teoretická i praktická část bakalářské práce.

Třetí kapitola teoretické části bakalářské práce se zabývá stěžejními tématy nejen pro teoretickou část práce, ale zejména i pro tu praktickou. Jedná se o téma strategického dokumentu vydaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) známého pod zkratkou OP VVV. Obsahem této kapitoly však není jen obecný popis OP VVV, ale zaměřuje se i na čtyři prioritní osy, které spoluvytváří tento strategický dokument. Druhým stěžejním tématem je konkrétní výzva Šablony II, z které mohou školy regionálního školství žádat o finanční prostředky na konkrétní aktivity.

Čtvrtá a poslední kapitola bakalářské práce se zaměřuje na praktickou část. **V praktické části práce je cílem zjistit míru zapojení základních škol v Moravskoslezském kraji do OP VVV na základě výzvy Šablony II, rovněž zhodnotit čerpání finančních prostředků a identifikovat, které aktivity v rámci výzvy Šablony II vybrané základní školy nejčastěji preferují.** Praktická část bakalářské práce využívá kvantitativní metodu analýzy veřejně dostupných dat (školský rejstřík, výroční zprávy a webové stránky jednotlivých základních škol výběrového souboru).

Závěr práce se soustředí především na to, zda byly naplněny definované cíle teoretické i praktické části bakalářské práce.

I. Teoretická část

1 Základní rámec fungování škol a školských zařízení v ČR

Základní vzorec fungování škol a školských zařízení bych přirovnal ke skládačce (puzzle), kde určitý dílek přesně pasuje do dalších předem definovaných dílků, avšak pokud bych daný dílek chtěl umístit na nesprávnou pozici, potom nikdy nemohu dosáhnout tíženého cíle. Dle názoru Geoffrey Petty¹ je za jeden z nejméně zpochybňovaných cílů v prostředí škol a školských zařízení vnímán proces nabývání vědomostí. Jinými slovy, proces vzdělávání by měl vést k určitému typu vzdělání. Právě těmito stěžejními pojmy pro oblast školství se zabývají následující dvě podkapitoly.

1.1 Vzdělávání

„Vzdělávání je proces organizovaný a realizovaný ve speciálních vzdělávacích zařízeních i proces individuální aktivity. Jde o získávání poznatků (vědomostí), dovedností, postojů a rozvíjení schopností těchto vědomostí, dovedností a postojů užívat v konání, chování, jednání i v dalším vzdělávání sebe i vzdělávání jiných. Vzdělávání má vždy své cíle, konkrétní obsahy a v životě společnosti i jedince plní řadu funkcí: socializační, individuálně rozvíjející, ekonomickou, instrumentální, obecně kultivační, emancipační.“²

Z pohledu individuální aktivity je vzdělávání chápáno jako určitá cesta, která je do jisté míry vydlážděna přesně definovanými kostkami (například kulturními zvyklostmi, politickými systémy, genetickými předpoklady, nebo socioekonomickými podmínkami v rodině), ale na druhou stranu nabízí možnost staviteli ji zakroutit jakýmkoliv směrem, jež si přeje.

Z pohledu společnosti se jedná o cestu s cílem vychovat z nepopsaného jedince konformního vzdělaného občana v celospolečensky uznávaných institucích i organizacích, jejichž výsledkem procesu vzdělávání je podle názoru Zdeňka Koláře³ vzdělání.

1.2 Vzdělání

„Vzdělání je kategorie, která vyjadřuje stav, ke kterému se došlo prostřednictvím procesů vzdělávání. Jedná se o dosažený stav rozvinutosti člověka: jde o soubor vědomostí a dovedností společně s chápáním vztahů mezi poznatky, se schopností používat vědomosti a dovednosti

¹ PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0367-4.

² KOLÁŘ, Zdeněk a kol. *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 hesel*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 430-432. ISBN 978-80-247-7209-7.

³ KOLÁŘ, Zdeněk a kol. *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 hesel*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 430-432. ISBN 978-80-247-7209-7.

při řešení nových úkolů, s dovednostmi dále se sebevzdělávat. Vzdělání zahrnuje i osvojené hodnoty morální a estetické, vytvořené určité postoje ke světu, společnosti i k sobě, pohotovostí zaujímat postoje i pohotovostí jednat adekvátně situaci. Vše se projevuje ve schopnosti kritického uvažování i v praktických životních názorech a v jednáních. Vzdělání je historicky podmíněno; proto je třeba cíle, obsah i funkci vzdělání neustále konkretizovat v určitých společenských (především ekonomických) podmínkách. Konkrétní stav vzdělání je vymezen stupněm a zaměřením vzdělávacích institucí, školské soustavy.“⁴

Vzdělání je chápáno jako určitý soubor dovedností, jimiž by měl v ideálním případě disponovat jedinec v závislosti na dokončeném stupni vzdělání, v rámci české školské vzdělávací soustavy (viz. Příloha č. 1). Nejedná se však pouze o komplex dovedností získaných ve znalostech (například: umění spočítat rovnice, popis fotosyntézy, psaní vyjmenovaných slov), ale i v oblasti společenských vztahů a v neposlední řadě vnímání světa jako prostoru setkávání se různých etnik, různých kulturních společností a odlišných politických systémů. Právě na základě dosaženého vzdělání by měl jedinec umět správně vyhodnocovat životní situace, umět se sám za sebe v souladu s jeho nejlepším svědomím a vědomím rozhodnout pro jednu z nabízených možností.

Forma nabývání znalostí, vědomostí a dovedností prostřednictvím procesu vzdělávání s cílem konkrétního vzdělání se zcela jistě odvíjí od prostředí, ve kterém vzdělávací proces probíhá. Výše uvedené prostředí lze vnímat dle Geoffrey Petty⁵ ze dvou úhlů pohledu, a to z pohledu hmotného a nehmotného. Hmotným prostředím mám na mysli konkrétní vybavení dané školy, tříd, její prostory jako jsou tělocvičny nebo multimediální učebny. Nehmotné prostředí naopak představuje atmosféru a samotnou ideu vzdělávacího procesu, jež je z určité míry dána konkrétními zaměstnanci školy, ale obecně lze říct, že je navozena ze svého statutu instituce a organizace.

1.3 Škola jako instituce

„Instituce bývá vymežována jako soubor společenských vztahů.“⁶ V případě škol vychází institucionální dimenze dle poznatků Milana Pola⁷ z povinného (příkazaného, podřízeného) napojení ustavené školy na jednotný vnější rámec, který je pro ni v řadě ohledů závazný.

⁴ KOLÁŘ, Zdeněk a kol. *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 hesel*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 428-429. ISBN 978-80-247-7209-7.

⁵ PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0367-4.

⁶ VESELÝ, Arnošt a Jaroslav KALOUS. *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007, s. 124. ISBN 80-246-1262-3.

⁷ POL, Milan. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno: Muni Press, 2013. ISBN 978-80-210-4499-9.

Ve vztahu k celému školskému a širšímu sociálnímu systému, tedy k určitému prostoru, ve kterém platí stejná vnější pravidla (právní, ekonomická, společensko-politická, hygienická), lze školu vnímat jako instituci, jejímž úkolem i povinností je tato pravidla ve své činnosti respektovat. Škola je v tomto smyslu silně vázána na širší společenský kontext – její chod významně determinují tradice, národní i globální kultura, politická a sociálně ekonomická situace, existující legislativa a další normy a mnoho jiných faktorů, na jejichž základě se četné rámcové požadavky na školy uplatňují. Tyto vnější požadavky a očekávání ohraničují prostor, v němž se pak školy pohybují a v rámci možností specificky profilují svou činnost.

Jinými slovy, škola je globální instituce, jež moderní společnost pověřuje vzděláváním a do jisté míry i výchovou dětí. Stává se institucí, zejména na základě školského zákona, ve kterém jsou zohledněny místní normy, ale i kulturní tradice a zvyklosti (například: nošení burek v arabských státech, jednotné uniformy v britských školách, české školní jídelny). Následná míra souladu fungování dané školy se školským zákonem není kontrolována pouze na rovině právní (ze strany státu a jim příslušných úřadů), ale také na rovině společenské (ze strany rodičů i široké veřejnosti).

„Instituce ve školském prostředí představuje pravidla vzdělávacího procesu, jak ty právní, tak i ty morální.“⁸ Jedná se však pouze o jakýsi nehmotný soubor předpokladů, které mohou být naplněny pouze prostřednictvím spojení určitých lidí a prostředků se společným cílem sdružujících se v podobě organizace.

1.4 Škola jako organizace

Národní projekt s názvem „Úspěšný ředitel“⁹ uvádí, že dnešní úloha školy jako organizace, více než v minulosti, přesahuje vzdělanostní rámec a zasahuje oblast etickou a lidskou. Pokud chce být škola úspěšná musí vytvářet a budovat svou vlastní identitu a osobitost, hledat nové myšlenky, snažit se je realizovat a formulovat ve vizích a strategických cílech. Tyto úkoly nelze zvládnout bez týmové spolupráce, delegování pravomocí, komunikace a schopnosti rozhodovat, bez profesionálního vedení lidí, poněvadž řízení dnes neznamená dominanci, ale umění přesvědčit zaměstnance, aby společně pracovali na dosažení strategického cíle.

⁸ POL, Milan. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno: Muni Press, 2013, s. 11. ISBN 978-80-210-4499-9.

⁹ PROJEKTOVÝ TÝM NÁRODNÍHO PROJEKTU ÚSPĚŠNÝ ŘEDITEL. *Národní projekt Úspěšný ředitel: ... občas je zapotřebí podívat se na věci z úplně jiné perspektivy: model vzdělávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení 2005-2008*. 1. vyd. Praha: Národní institut pro další vzdělávání, 2008. ISBN 978-80-86956-34-3.

Dle výše uvedeného lze podle Lenky Slavíkové¹⁰ na organizaci nahlížet i z antropologického pohledu jako na živý organismus. Aby lidské tělo fungovalo správně a bylo zdravé je zapotřebí součinnost všech lidských orgánů. Pokud jen jeden jediný orgán (například ledviny) nefunguje správně, lidský organismus se cítí nemocný a není schopen vykonávat své každodenní cíle. Jinak tomu není ani u školy jako organizace, kterou tvoří všichni její zaměstnanci – od uklízeček, školníka, přes učitele a učitelky, až po samotné vedení školy (ředitele školy, zástupce ředitele školy a administrativní pracovníky). V případě, že některý z výše zmíněných členů pedagogického sboru nebo nepedagogických zaměstnanců nepracuje dle svého nejlepšího svědomí a vědomí, či dokonce ani podle nastavených pravidel, potom je narušen chod celé organizace a daná škola se potýká s problémem naplnění jejího hlavního cíle, tedy poskytování vzdělávacího procesu.

Každá organizace, jež nabývá statutu instituce musí mít své právní ukotvení v českém právním systému, o čemž pojednává následující podkapitola.

1.5 Právní postavení škol a školských zařízení

Právní řád České republiky zmiňuje dle poznatků Milana Štočka¹¹ školskou problematiku v následujících druzích právních předpisů seřazených podle jejich právní síly:

- Ústava, ostatní ústavní zákony a mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána
- Zákony Parlamentu a zákonná opatření Senátu
 - Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
 - Zákon č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády
 - Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ SLAVÍKOVÁ, Lenka. *Řízení školy a pedagogického procesu*. 1. vyd. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2003. ISBN 80-7290-134-6.

¹¹ ŠTOČEK, Milan. *Základní orientace v právních předpisech a právních normách*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové [b. n.], 2017, s. 9. Dostupné z: <https://www.uhk.cz/file/edee/pedagogicka-fakulta/pdf/pracoviste-fakulty/ustav-primarni-a-preprimarni-edukace/dokumenty/dvpp-studium-pro-reditele-skol-a-skolskych-zarizeni/podklady-stocek/01-zakldni-orientace-v-pravnich-normach-2018.pdf>.

- Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., kterým se stanoví katalog prací ve veřejných službách a správě.
- Vyhlášky ministerstev a jiných ústředních orgánů
 - Vyhlášky MŠMT (prováděcí vyhlášky ke školskému zákonu – například Vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku, ve znění pozdějších předpisů nebo Vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování ve znění pozdějších předpisů).
 - Vyhlášky ostatních ministerstev (například Vyhláška MZd č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů).
- Nařízení nižších správních celků (například krajského úřadu)
- Obecně závazné vyhlášky a nařízení samosprávných celků (například obecní vyhláška o spádových obvodech škol)
- Další materiály: metodické pokyny a právní výklady (například Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů nebo právní výklad k odpovědnosti žáků za školu apod.)

Z výše uvedených druhů právních předpisů seřazených dle jejich právní síly se učitel v praxi zcela určitě nejčastěji setkává se školským zákonem. Stěžejní část školského zákona se vzhledem k tematickému zaměření bakalářské práce nachází v § 160 až § 163, o nichž pojednává následující kapitola.

2 Financování regionálního školství v ČR

Financování českého školství ze státního rozpočtu, ale i z jiných zdrojů probíhá na základě školského zákona. V praktické části bakalářské práce se zabývám čerpáním finančních prostředků z OP VVV prostřednictvím zjednodušených projektů tzv. Šablony II vybranými základními školami. Vzhledem k tomu je zapotřebí nejprve v rámci této kapitoly definovat pojem regionálního školství, jehož součástí jsou právě i již zmíněné základní školy.

2.1 Vymezení regionálního školství

Pojem regionální školství je běžně užívaný termín ve školském prostředí i ve školském zákoně, ale není definován v žádné odborné literatuře zaměřující se na tuto problematiku. Podle vysokoškolského profesora na Univerzitě Karlově pana doktora Jindřicha Kitzbergera¹² pod pojmem regionální školství jsou chápány všechny školy a školská zařízení, která podléhají režimu školského zákona. Jedná se o školy zřizované územními samosprávnými celky (dále jen veřejné školy), školské organizace zřizované fyzickými nebo právnickými osobami (dále jen soukromé školy), „o školy zřizované registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy“¹³ (dále jen církevní školy). Do regionálního školství jsou rovněž zahrnovány školy zřizované MŠMT (dále jen státní školy), výjimečně jiným ministerstvem. Pod pojem regionální školství nejsou zahrnovány školy zřizované ministerstvem obrany, vnitra, spravedlnosti a zahraničních věcí (například: vojenské školy, policejní školy apod.). Dle druhů škol lze regionální školství vymezit jako souhrn mateřských, základních, středních a vyšších odborných škol.

Na základě tabulky 1 zobrazené níže jsem v České republice registroval ve školním roce 2019/2020 15 266 škol regionálního školství, z toho 68 % tvoří školy veřejné, 31 % školy soukromé a 1 % školy církevní.

¹² KITZBERGER, Jindřich. *Řízení regionálního školství* [online]. Praha: Univerzita Karlova [b. n.], 2012, 2013-01-01 [2021-12-01]. Dostupné

z: https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/859155/mod_resource/content/1/KVE_Vzdelavani_kap6.pdf.

¹³ MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 3/2002 Sb., Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církevních a náboženských společenstev)*. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky [b. n.], 07. 01. 2002, § 7 odst. 1 písm. e).

Tabulka 1: Počet škol regionálního školství – dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)¹⁴

Počet škol regionálního školství - dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)					
Zřizovatel	Mateřské školy	Základní školy	Střední školy	Vyšší odborné školy	Celkem
Veřejné školy	4 854	4 192	1 244	110	10 400
Soukromé školy	401	3 907	349	40	4 697
Církevní školy	49	46	64	10	169
Celkem	5 304	8 145	1 657	160	

Dle tabulky 2 ve školním roce 2019/2020 navštěvovalo regionální školství cca 1, 8 milionů žáků či studentů, z toho mateřské školy navštěvovalo 19 % dětí, základní školy 51 % žáků, střední školy 29 % žáků a vyšší odborné školy 1 % studentů.

Tabulka 2: Počet dětí, žáků a studentů regionálního školství – dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)¹⁵

Počet žáků a studentů regionálního školství - dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)					
Zřizovatel	Mateřské školy	Základní školy	Střední školy	Vyšší odborné školy	Celkem
Veřejné školy	350 066	927 665	468 561	12 052	1 758 344
Soukromé školy	12 859	17 952	72 431	4 448	107 690
Církevní školy	1 984	7 329	17 407	1 454	28 174
Celkem	364 909	952 946	558 399	17 954	

Školy zřizované MŠMT jsem v tabulce 1, ani v tabulce 2 záměrně neuváděl, protože v celkovém kontextu regionálního školství nedosahují ani jednoho celého procenta zastoupení.

Abych se mohl začít zabývat financováním regionálního školství, je zapotřebí si nejen vymezit oblast regionálního školství, ale také ekonomický prostor, jenž úzce souvisí s pohybem finančních prostředků, se kterými disponují jednotlivé rozpočty škol regionálního školství.

2.2 Vymezení ekonomického prostoru

„Samotné slovo ekonomie pochází z řeckého „oikonomikos“ – správa domu. Původně se totiž ekonomie zabývala hospodařením domácností. Ne náhodou se ekonomii dříve říkalo hospodářství. Jako většina věd, i ekonomie se vyvinula z filozofie. Ekonomie je poměrně mladá věda, jako rok jejího vzniku se často uvádí rok 1776, kdy byla vydána kniha Bohatství národů skotského filozofa a ekonoma Adama Smithe.“¹⁶

Od dob americké války za nezávislost „19. 04. 1775 – 03. 09. 1783“¹⁷ se však chování

¹⁴ Databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

¹⁵ Databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

¹⁶ LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: Jednoduše o všem, co byste měli vědět*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017, s. 31. ISBN 978-80-271-9609-8.

¹⁷ RAKOVÁ, Svatava. *Podivná revoluce: Dlouhá cesta Američanů k nezávislosti (1763-1783)*. 1. vyd. Praha: Triton, 2005, s. 53. ISBN 978-80-7254-575-2.

jednotlivců ve společnosti podle Roberta Holmana¹⁸ postupně proměňovalo. Lidé přestávali žít pouze v úzkém rodinném kruhu, ale začali se shlukovat do menších společenství. Tato společenství se následně spojovala ve společenství větší, která již vytvářela první města. V této chvíli přestával dostačovat zvykový ekonomický systém. Nestáčilo se postarat pouze o svou nejbližší rodinu, zabezpečit vlastní bydlení. Se vznikem měst se totiž vytvořil i tzv. veřejný prostor, který má někdo spravovat, ale ve své podstatě, z toho nemá žádný velký osobní prospěch. Následnými průmyslovými revolucemi probíhajícími od 18. až po 20. století se ustavily dva nové ekonomické systémy závislé na politických režimech v jednotlivých státech světa, a to centrálně plánovaný a tržní ekonomický systém.

V České republice funguje tržní systém, který je v základní rovině tvořen nabídkou a poptávkou. Na nabídku i poptávku se mohu na základě poznatků Hany Lipovské¹⁹ dívat ze dvou úhlů pohledu – makroekonomicky nebo mikroekonomicky. Makroekonomický pohled zohledňuje celkový pohled na ekonomiku (vláda sestavuje státní rozpočet). Mikroekonomický pohled potom vyjadřuje vztah jednotlivce k ekonomice (nákup jednotlivce v obchodě).

2.3 Makroekonomický pohled na financování regionálního školství v ČR

Dle závěrů Petra Wawrosze²⁰ zkoumá makroekonomie celkové veličiny, jako je národní produkt, celková produkce země, celková zaměstnanost, státní rozpočet. Zabývá se otázkou měny a cenové hladiny, bilancí zahraničního obchodu apod. Makroekonomie zkoumá ekonomiku jako celek. V obecné rovině mohu ve školském prostředí makroekonomii spatřovat jako všechny finanční transakce provedené všemi školami a školskými zařízeními na území ČR, kde jeden z hlavních příjmů těchto subjektů obstarává stát zastoupený vládou, potažmo poslaneckou sněmovnou a senátem.

„V případě vládních nákupů výrobků a služeb jde o výdaje veřejných rozpočtů, za které vláda získává odpovídající ekvivalent. Vláda nakupuje zejména produkci podniků, jejichž hospodaření je napojeno na rozpočet, a které jsou zpravidla ve veřejném vlastnictví. Příkladem jsou podniky ve zdravotnictví, školství, veřejné správě, obraně apod. Vláda financuje

¹⁸ HOLMAN, Robert. *Dějiny ekonomického myšlení*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 978-80-7179-380-9.

¹⁹ LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: Jednoduše o všem, co byste měli vědět*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-9609-8.

²⁰ WAWROSZ, Petr a kol. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. 1. vyd. Praha: Educopress, 2017. ISBN 978-80-7408-149-1.

výdaje těchto podniků (zejména běžné provozní náklady jako mzdy, energie apod.) a jejich produkci tím nakupuje a následně poskytuje domácnostem (zdánlivě bezplatně, ve skutečnosti za část jejich důchodů v podobě daní), případně podnikům. Mezi vládní nákupy rovněž patří nákupy investičních statků financované z rozpočtu (například školy nakupují počítače či jiný majetek od soukromých firem).“²¹

Z pohledu financování regionálního školství mě bude v rámci makroekonomických témat zajímat především problematika rozdělování a přerozdělování finančních prostředků ze státního rozpočtu – kapitola číslo 333, kterou disponuje MŠMT. Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu upravuje § 160 až § 163 školského zákona. Ze státního rozpočtu se dle podmínek stanovených v § 160 školského zákona²² poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem, škol a školských zařízení zřizovaných registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, škol a školských zařízení zřizovaných obcemi nebo svazky obcí, škol a školských zařízení zřizovaných kraji.

Podstatným shledávám poznamenat, že výše uvedená část školského zákona prošla v minulém roce 2020 velkou obměnou. Novela zákona byla uvedena v platnost dle MŠMT²³ od 01. 01. 2021 a její hlavní myšlenkou se podle autorského kolektivu brožury s názvem „Reforma financování regionálního školství“²⁴ stala idea financovat školy regionálního školství, nikoliv na základě jejich velikosti (počtu dětí, žáků či studentů navštěvujících dané zařízení), ale financovat je s důrazem na poskytovanou úroveň vzdělávání a odbornost vyučování. Nemělo by již docházet k situacím z minulosti, kdy se školy a školská zařízení doslova přetahovaly o každé dítě, žáka či studenta, jelikož pro ně nepředstavoval pouze účastníka vzdělávacího procesu, ale také finanční obnos. Zda se idea autorů myšlenky novely přenesla ze zákona a teorie i do školské praxe se pravděpodobně dozvíme až v průběhu

²¹ JÍLKOVÁ, Eva a Jarmila ZIMMERMANNOVÁ. *Makroekonomie: studijní opora pro kombinované studium*. Olomouc: Moravská vysoká škola [b. n.], 2018, s. 13.

²² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 24. 09. 2004, § 160.

²³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Reforma financování regionálního školství* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2020, 2021-01-01 [2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/reforma-financovani-regionalniho-skolstvi>.

²⁴ HAVELKA, František, Martin KAPLÁN, Hana POLÁKOVÁ, Petra SCHWARZOVÁ a Jana TRANTINOVÁ. *Reforma financování regionálního školství* [online]. Praha: Dashöfer, 2020, 2020-01-01 [2021-12-01]. Dostupné z: https://www.dashofer.cz/reforma-financovani-regionalniho-skolstvi-productphxb/?gclid=Cj0KCQOiAtJeNBhCVARIsANJUJ2FxpDTH0TM2y3RrpsWcfIkM3CWidkWKIGRdwppb_rewn71bdosIscaAtBtEALw_wcB.

několika dalších let.

Školy regionálního školství v ČR vzhledem ke své poměrně vysoké autonomii mohou na základě školského zákona § 160 - § 163²⁵ disponovat na příjmové stránce jejich rozpočtů nejen finančními prostředky získanými od státu, ale i z rozpočtů územních samosprávných celků, od zřizovatele. Dále mají příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, z úplaty za vzdělání a školské služby, z majetku ve vlastnictví právnické osoby, formou darů, grantů, z dotací. Konkrétní poměr a výši jednotlivých příjmů si dle Hany Lipovské²⁶ každá škola stanovuje sama na základě její aktivity a iniciativy. Samozřejmě kromě finančních prostředků, které jsou jim přiznány podle školského zákona od státu či zřizovatele. Každá škola regionálního školství by se měla snažit, o co možná největší vyváženou vícezdrojovost financování příjmové stránky svého rozpočtu. V případě konkrétních škol regionálního školství a jejich rozpočtů se již nebudeme o makroekonomickém pohledu, ale právě o mikroekonomickém pohledu, který je tématem další podkapitoly.

2.4 Mikroekonomický pohled na financování regionálního školství v ČR

„Mikroekonomie se zaměřuje na jednotlivé ekonomické subjekty a dílčí prvky a procesy, které dohromady tvoří národní ekonomiku a jsou součástí světového hospodářství.“²⁷ Jinými slovy, co bylo popsáno a definováno v předchozí kapitole je chápáno z pohledu státu jako makroekonomický ukazatel, ale z pohledu jednotlivých škol a školských zařízení regionálního školství jako ukazatel mikroekonomický. Například financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu je chápáno z pohledu státu jako prvek makroekonomický, jelikož stát je povinen zabezpečit finanční prostředky ve všech veřejných školách na území ČR, ale z pohledu rozpočtu konkrétní školy či školského zařízení se již jedná o konkrétní částku, která je vnímána z pohledu této školy jako prvek mikroekonomický.

V rámci snahy jednotlivých škol regionálního školství, o co možná největší míru vícezdrojovosti financování jejich činnosti si každá škola podle Ireny Lhotkové²⁸ vytváří svůj vlastní rozpočet, který je tvořen nejen tzv. nárokovými částkami (např. financování škol

²⁵ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 24. 09. 2004, § 160-§163.

²⁶ LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: Jednoduše o všem, co byste měli vědět*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-9609-8.

²⁷ JÍLKOVÁ, Eva a Jarmila ZIMMERMANNOVÁ. *Makroekonomie: studijní opora pro kombinované studium*. Olomouc: Moravská vysoká škola [b. n.], 2018, s. 9.

²⁸ LHOTKOVÁ, Irena. *Ředitel a střední management školy: Průvodce pro ředitele a střední management ZŠ a SŠ*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0591-3.

a školských zařízení ze státního rozpočtu, finanční prostředky od zřizovatele), ale i těmi nenárokovými (výzva Šablony II, příjmy z hlavní i doplňkové činnosti, dary). Nenárokové finanční prostředky jsou zejména odrazem aktivity dané školy v procesu získávání finančních prostředků pro zefektivnění vzdělávání. Cílem každé školy regionálního školství by dle Hany Lipovské²⁹ nemělo být pouze finanční prostředky získávat a hromadit, ale každému příjmu by měl být nalezen adekvátní výdaj (cílem je dosáhnout vyrovnaného rozpočtu na konci každého zúčtovacího období). Jedině tak totiž můžeme dosáhnout efektivnějšího vzdělávání.

Se vstupem ČR do EU (01. 05. 2004)³⁰ se stala otázka zkvalitňování vzdělávacího procesu velkým tématem. Zejména z důvodu možnosti čerpání finančních prostředků z fondů EU do oblasti českého školství. Pro výše zmíněné potřeby byl zpracován strategický dokument známý pod zkratkou OP VVV, který nejenže popisuje aktuální problémy českého školství, ale zároveň nabízí možnosti s konkrétními příležitostmi získávání finančních prostředků na předem definované aktivity z fondů EU.

²⁹ LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: Jednoduše o všem, co byste měli vědět*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-9609-8.

³⁰ KLAUS, Václav. *Evropská integrace bez iluzí*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2011. ISBN 978-802-4233-260.

3 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)

V českém školském prostředí existoval od roku 2001 nástroj vzdělávací politiky jménem „Bílá kniha“³¹. Dle MŠMT se jednalo o koncepční a strategický dokument vzdělávací politiky na státní i regionální úrovni. Ustavoval priority i cíle dlouhodobého záměru, vytyčoval směr, kterým by se české školství mělo vydat. Bílá kniha definitivně pozbyla platnosti vládním schválením Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020.

S následným koncem platnosti výše uvedených strategií bylo potřeba vytvořit nový strategický dokument, který by zahrnoval i další priority v oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání stanovené ostatními členskými státy EU. OP VVV totiž mimo jiné umožňuje i čerpání finančních prostředků na stanovené cíle a projekty s nimi spojené z rozpočtu EU prostřednictvím jednotlivých výzev, z nichž asi nejznámější se staly na území ČR tzv. šablony, tedy projekty zjednodušeného vykazování.

Na základě usnesení MŠMT³² OP VVV nabývá způsobilosti od 01. 01. 2014 do 31. 12. 2023 a nejedná se o program, který by se striktně zaměřoval pouze na oblast vzdělávání, ale svými možnostmi zasahuje celou šíři lidského života a fungování jedince ve společnosti. Lze ho chápat jako soubor příležitostí, které nám nabízí členství ČR v rámci EU a čerpat tak finanční prostředky na dílčí projekty, jež si kladou za cíl zlepšit kvalitu života zdejších obyvatel.

*„Klíčovým principem OP VVV je rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně soudržné společnosti, který je podporován intervencemi v rámci více prioritních os.“*³³ Tyto prioritní osy vytvářejí základní obsahový rámec celého strategického dokumentu OP VVV a jejich detailnější popis je předmětem další podkapitoly.

3.1 Prioritní osy

Čtyři prioritní osy OP VVV (posilování kapacit pro kvalitní výzkum; rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj; rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání; technická pomoc) popisují aktuální stav české vědecké společnosti

³¹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Bílá kniha – Národní program rozvoje vzdělávání v ČR 2002* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2001, 2002-12-04 [2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelani-v-cr>.

³² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021.

³³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 6-7.

a českého školského prostředí s přesahem do každodenního života. Upozorňují na problémy, které by se za přispění aktivního přístupu jednotlivých institucí či organizací daly řešit prostřednictvím čerpání finančních prostředků z fondů EU. Pro potřeby mé bakalářské práce budu vybírat a upozorňovat zejména na témata úzce spjatá s možnostmi čerpání finančních prostředků v rámci zjednodušených projektů tzv. Šablony II.

3.1.1 Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Prioritní osa 1 se dle MŠMT³⁴ zaměřuje na posílení kvality a relevance výzkumu pro ČR jako jednu z klíčových podmínek zvýšení konkurenceschopnosti a inovační výkonnosti ekonomiky. Intervence této osy jsou zaměřeny na vytvoření podmínek pro dosažení špičkové úrovně výzkumu v mezinárodním měřítku, rozvoj spolupráce ve výzkumu, zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro přípravu budoucích výzkumníků, vytvoření prostředí pro kvalitní řízení výzkumu a zvýšení přínosů výzkumů pro společnost.

V oblasti vědy a výzkumu je podle strategického dokumentu OP VVV vydaného MŠMT³⁵ důležitá zejména spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem, tedy mezi podnikateli a státem. Alokace finančních prostředků by se neměla soustředit pouze na problémy místní (lokální), ale rovněž na globální společenské výzvy, jež nepřímo ovlivňují každodenní chod života všech občanů ČR. Za lokální problém může být považováno přemnožení kobylek na Zlínsku. Avšak kdybychom nezakročili proti přílišnému množení kobylek na Zlínsku, postupně by hrozilo jejich přemnožení v celé ČR, Evropě, či snad dokonce na světě. Prioritní osa 1 se snaží upozornit na včasné řešení problémů prostřednictvím výchovy budoucí generace výzkumníků, kteří budou schopni zamezit přerodu lokálního problému v problém globální (výše zmíněná situace), ale rovněž eliminovat globální problémy na problémy lokální nebo je zcela vymýtit.

³⁴ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 36-52.

³⁵ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 36-52.

3.1.2 Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Prioritní osa 2 dle strategického dokumentu OP VVV vydaného MŠMT³⁶ zahrnuje investice do vzdělávání s důrazem na jejich celoživotní uplatnění, ať už v oboru nebo jako zdroj výchozích poznatků pro obor související či jinak příbuzný. Finanční prostředky lze také v rámci této prioritní osy čerpat na podporu infrastruktury vysokých škol jako prevenci předčasných odchodů studentů do pracovního sektoru. Zároveň je zapotřebí studium na vysokých školách uzpůsobit mezinárodním trendům, tak, aby absolventi českých vysokých škol se ve větší míře uplatňovali i za hranicemi našeho státu. Prioritní osa 2 v tomto ohledu spolupracuje s již existujícím programem zaměřujícím se na výměnné pobyty zahraničních studentů pod názvem „Erasmus+“.

Další výzvou je bezpochyby přiblížit izolované prostředí českých vysokých škol reálnému životu. České vysoké školy na základě strategického dokumentu OP VVV vydaného MŠMT³⁷ vykazují vysoké prestiže zejména v objemu předaných vědomostí. Jinými slovy, studenti v podobě absolventů jsou vybaveni velkým množstvím vědomostí, ale nedovedou je správným způsobem předávat a využívat v praxi, chybí jim tzv. soft skills neboli měkké vědomosti. „*Soft skills se vyznačují především rozvinutou slovní zásobou, vhodnou komunikací, emoční či sociální inteligencí a jsou zároveň uváděny jako základní předpoklady pro schopnost spolupracovat nebo pracovat v týmu.*“³⁸ Výše zmíněné dovednosti zahrnující definici soft skills jsou další oblastí, kterou by měly české vysoké školy i za přispění OP VVV, konkrétně prioritní osy 2 zdokonalovat.

³⁶ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 53-75.

³⁷ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 53-75.

³⁸ MÜHLEISEN, Stefan a Nadine OBERHUBER. *Komunikační a jiné měkké dovednosti: Soft skills v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 67. ISBN 978-80-247-2662-5.

3.1.3 Prioritní osa 3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Podpora rovnosti přístupu ke kvalitnímu vzdělávání se může na první pohled zdát jako samozřejmou věcí v běžném procesu vzdělávání. Nicméně podle Martina Kaleji³⁹ se stále školské prostředí nedostatečně věnuje podpoře zejména u sociálně vyloučených jedinců, jež mají poměrně negativní postoj ke vzdělávání, který pochází především z jejich primární výchovy v rodinách (například v komunitě romských menšin). Tito vyloučení jedinci se obvykle pouze točí v začarovaném kruhu bezmoci vystoupit ze stínu svých rodičů. Možná by stačilo jim podat pomocnou ruku v co nejučtější věku formou individualizované výuky na základě konzultace daného jedince s metodikem prevence a pedagogicko-psychologickou poradnou. V prostředí českého školství se však stále velice často vyskytuje přežitok vnímání preventivní péče jako nějakého selhání, ať už samotného dítěte, třídního učitele či ředitele školy.

Prioritní osa 3 dle strategického dokumentu OP VVV vydaného MŠMT⁴⁰ se zabývá především problematikou inkluzivního vzdělávání, které by mělo být podporováno na všech stupních i typech škol bez rozdílu. V českém regionálním školství je stále problematické začleňování minoritních skupin či rasových menšin do vzdělávacího systému, a tím pádem i do třídního kolektivu. České školské prostředí se doposud nedokázalo vyrovnat s jazykovými bariérami, potažmo zajištěním adekvátní podpory ve studiu českého jazyka. Možným řešením těchto nedostatků by se mohlo stát čerpání finančních prostředků z OP VVV prostřednictvím zjednodušených projektů tzv. Šablony II, jež by financovaly náklady na větší množství pedagogických i nepedagogických asistentů, kteří by byli nápomocni zejména dětem, žákům, studentům z inkluzivního prostředí. Výuka by tak byla více individuální a přizpůsobená jednotlivým potřebám dětí, žáků, studentů, z čehož by profitovali i premianti neboli děti, žáci, studenti mimořádně nadaní.

³⁹ KALEJA, Martin. *(Ne)připravený pedagog a žák z prostředí sociální exkluze*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě [b. n.], 2015. ISBN 978-80-7510-160-0.

⁴⁰ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 76-105.

3.1.4 Prioritní osa 4: Technická pomoc

Dnešní svět je plný technických vymožeností. Stále se objevují a vynalézají modernější a modernější věci každodenního používání, a proto je důležité vybavit děti, žáky, studenty schopnostmi pracovat s těmito technickými zařízeními, jelikož je to jeden ze základních předpokladů jejich pozdějšího uplatnění se na trhu práce.

Dle strategického dokumentu OP VVV vydaného MŠMT⁴¹ se ve školství využívají stále sofistikovanější školské pomůcky pro usnadnění vzdělávacího procesu, což však klade vysoké technické nároky i na učitele, kteří by měli v rámci svého dalšího profesního vzdělávání absolvovat různá školení, aby byli schopni aktivně využívat možnosti vědeckotechnologického posunu.

Podle MŠMT⁴² v rámci OP VVV se mohou žadatelé snažit získat podporu ve formě finančních prostředků prostřednictvím tzv. velkých projektů anebo zjednodušených projektů. Forma zjednodušených projektů je hojně využívána ve školském prostředí v podobě tzv. šablon. Šablony jsou typické svou standardizovaností pro jasně vymezené aktivity s předem definovaným cílem a určenou výší finanční podpory. Předmětem další podkapitoly je konkrétní výzva zjednodušených projektů, a to Šablony II, jež představují stěžejní pilíř i praktické části této bakalářské práce.

3.2 Výzva Šablony II

Kromě výzvy Šablony II existuje výzva Šablony I a výzva Šablony III. Výzvu Šablony II jsem zvolil pro výzkumné šetření praktické části bakalářské práce z důvodu její aktuálnosti. Výzvě Šablony II předcházela výzva Šablony I, které dle MŠMT⁴³ vypršela lhůta pro podávání žádostí k 30. 06. 2017. Dnes je již ukončena a nebylo by tak z mého úhlu pohledu přínosné zabývat se něčím, co je již překonáno. Naopak výzva Šablony III má dle MŠMT⁴⁴ nastavenou lhůtu pro podávání žádostí až k 29. 06. 2021, tudíž ještě nebyl ukončen sběr žádostí a neexistují

⁴¹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, s. 106-111.

⁴² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021.

⁴³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Výzva č. 02_16_022 – Šablony pro MŠ a ZŠ I – MRR* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2016, 2016-06-23 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/vyzva/vyzva-c-02-16-022-sablony-pro-ms-a-zs-i-mrr/text-vyzvy.htm>.

⁴⁴ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Výzva Šablony III* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2020, 2020-03-31 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/aktualita/vyzva-sablony-iii.htm>.

pro ni relevantní data.

Na základě usnesení MŠMT dle dokumentu s číslem jednacím 22966/2017⁴⁵ ze dne 28. 02. 2018 MŠMT jako řídicí orgán OP VVV vyhlašuje výzvu Šablony II k předkládání žádostí o podporu zjednodušených projektů z OP VVV, a to ve dvou podobách – Výzva 02_18_063 je určena oprávněným žadatelům se sídlem na území celé ČR mimo hlavní město Prahu a Výzva 02_18_064 je určena oprávněným žadatelům se sídlem na území hlavního města Prahy. Šablony II musely být rozděleny do dvou výzev, jelikož z pohledu čerpání finančních prostředků z EU se území ČR dělí do dvou regionů – méně rozvinutý region (území celé ČR mimo hlavní město Prahu) a více rozvinutý region (hlavní město Praha). Z pohledu formálního a územního se tedy jedná o dvě rozdílné výzvy, ale věcná podstata je u obou výzev stejná, tudíž dále nebudu tyto dvě výzvy odlišovat.

Podle dokumentu s číslem jednacím 22966/2017 vydaném MŠMT⁴⁶ zahájily Šablony II příjem žádostí o podporu 28. 02. 2018 a ukončily příjem žádostí o podporu 28. 06. 2019. Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace projektu bylo stanoveno na 31. 08. 2021. Minimální i maximální délka trvání projektu byla shodně nastavena na 24 měsíců.

Dokument vydaný MŠMT s jednacím číslem 22966/2017⁴⁷ dále upravuje formu podpory škol a školských zařízení v zjednodušených projektech Šablony II. Celková finanční alokace dosahuje výše 580 000 000 Kč. Minimální výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt odpovídá částce 100 000 Kč. Maximální výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt se potom stanovila dle tohoto vzorce (maximálně však do částky 5 000 000 Kč): pro MŠ a ZŠ 300 000 Kč na subjekt + (počet dětí/žáků x 2 500 Kč); pro ZUŠ a školská zařízení 100 000 Kč na subjekt + (počet dětí/žáků/účastníků x 1 800 Kč).

„Výše zálohové platby je poskytována v podobě jedné zálohové platby ve výši 100 % celkových způsobilých výdajů projektu. Zálohová platba je příjemci odeslána zpravidla do 30 pracovních dnů od vydání právního aktu o poskytnutí/převodu podpory, nejdříve však 60 dnů před plánovaným zahájením fyzické realizace projektu. Míra spolufinancování z vlastních zdrojů ze strany žadatele je stanovena na 0 % celkových způsobilých výdajů projektu.“⁴⁸

⁴⁵ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Dokument s číslem jednacím 22966/2017*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 22. 08. 2018.

⁴⁶ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Dokument s číslem jednacím 22966/2017*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 22. 08. 2018.

⁴⁷ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Dokument s číslem jednacím 22966/2017*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 22. 08. 2018.

⁴⁸ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Dokument s číslem jednacím 22966/2017*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 22. 08. 2018, s. 4-5.

O finanční prostředky z výzvy Šablony II mohou na základě rozhodnutí MŠMT⁴⁹ žádat mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní kluby, střediska volného času a základní umělecké školy.

Dále se již budu zabývat pouze zapojením základních škol do projektů zjednodušeného vykazování s názvem Šablony II, jelikož se jedná o poměrně homogenní skupinu s velice podobnými výchozími příležitostmi, a tím pádem vytváří ideální základní soubor pro zpracování praktické části bakalářské práce.

Dle přehledu šablon a jejich věcného výkladu mohou základní školy čerpat finanční prostředky z výzvy Šablony II na následující aktivity⁵⁰:

- Personální podpora
 - Školní asistent
 - Školní speciální pedagog
 - Školní psycholog
 - Školní pedagog
 - Školní kariérový poradce
- Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů
 - Vzdělávání pedagogických pracovníků – DVPP v rozsahu 8 hodin
 - Vzdělávání pedagogického sboru zaměřené na inkluzi – vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin
 - Vzájemná spolupráce pedagogů
 - Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol/školských zařízení prostřednictvím vzájemných návštěv
 - Tandemová výuka
 - CLIL ve výuce
 - Nové metody ve výuce
 - Profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím supervize/mentoringu/koučinku
 - Zapojení odborníka z praxe do výuky
- Aktivity rozvíjející ICT
 - Zapojení ICT technika do výuky

⁴⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018.

⁵⁰ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 68-133.

- Využití ICT ve vzdělávání
- Extrakurikulární a rozvojové aktivity
 - Klub pro žáky
 - Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
 - Projektový den ve škole
 - Projektový den mimo školu
- Spolupráce s rodiči žáků a veřejností
 - Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků
 - Komunitně osvětová setkávání

Výše vyjmenované aktivity v podobě jednotlivých šablon jsou detailně specifikovány v Příloze č. 3 výzvy OP VVV s názvem „Přehled šablon a jejich věcný výklad“⁵¹, kde jsou vždy uvedeny a zdůrazněny cíle i popisy realizace aktivit, obsahové náplně jednotlivých aktivit a obecné zásady jejich realizace, cílové skupiny a výstupy aktivit. Dále jsou zde uvedeny veškeré formální náležitosti v podobě dokládání přesně definovaných dokumentů v průběhu i po ukončení dané aktivity a v neposlední řadě celkové náklady na aktivitu v Kč vztažené vždy k určité jednotce (například počtu žáků nebo času).

Zvolením daných aktivit prostřednictvím jednotlivých šablon se dle MŠMT⁵² základní škola zavazuje dodržovat jejich předem definované podmínky včetně všech jejich náležitostí formálních i věcných. Zároveň by základní škola měla využívat v maximální možné míře kalkulačku indikátorů, jež slouží jako pomocník ve všech výpočtech v individuálních případech jednotlivých škol v kontextu naplnění konkrétních vybraných aktivit. Nejdůležitějším faktorem je bezpochyby neustálá sebereflexe, zda zvolená aktivita míří k předem definovanému cíli.

Každé základní škole je podle stanov MŠMT⁵³ umožněno v rámci výzvy Šablony II žádat o finanční podporu pouze v jednom projektu, který se však může skládat z více výše uvedených aktivit. Před samotným začátkem musí každý žadatel vyplnit on-line dotazníkové šetření,

⁵¹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 68-133.

⁵² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 277-283.

⁵³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 5-22.

keré je zároveň následně součástí dokumentace samotného projektu. Dotazník je vytvořen odborníky, kteří dokážou na základě zodpovězených otázek sestavit profil školy a identifikovat její nejslabší místa. „Po vyplnění dotazníku dojde automaticky k jeho vyhodnocení a k vygenerování výstupu pro vstup do projektu Šablony II. Škola/školské zařízení si povinně volí minimálně jednu šablonu (aktivitu) z oblasti, která bude v dotazníkovém šetření vyhodnocena jako nejslabší. Volba minimálně jedné šablony (aktivity) dle uvedeného bude předmětem kontroly přijatelnosti projektu.“⁵⁴

Dle výše uvedeného je podmínkou úspěšné žádosti projektu výběr konkrétní aktivity, která bude rozvíjet její nejslabší místo. Z důvodu snahy MŠMT poskytovat rovné podmínky ve vzdělávání všem žákům základních škol na území celé ČR v souladu s prioritní osou 3 OP VVV. Zároveň je ponechán prostor, aby si do celkové výše maximálních způsobilých výdajů mohl sám ředitel zvolit, kterou oblast vzdělávání na dané základní škole bude chtít v rámci projektu zdokonalovat, a tedy jakým směrem ji bude chtít pod jeho vedením směřovat.

„Žádost o podporu vyplňuje žadatel prostřednictvím aplikace IS KP14+, jenž je součástí aplikace MS2014+ (monitorovací systém s několika moduly pro různé typy uživatelů – žadatel/příjemce/hodnotitel nebo implementační struktura OP). Modul IS KP14+ je důležitým nástrojem pro vypracování žádosti o podporu na vytvořeném formuláři odpovídajícím podmínkám příslušné výzvy v rámci daného programu. Prostřednictvím aplikace probíhá elektronické podání žádosti o podporu (podání probíhá výhradně prostřednictvím elektronického podpisu v rámci zjednodušování a elektronizace celého procesu) a realizace procesů jako správa žádostí o podporu/projektů, jejich monitoring a administrace projektů (vypracování monitorovacích zpráv, žádostí o platbu apod. a jejich elektronické podání). Žadatel neinstaluje do počítače žádný program a žádost o podporu vyplňuje přímo v okně internetového prohlížeče.“⁵⁵ Kompletní popis krok po kroku od registrace do aplikace IS KP14+ přes podání žádosti o podporu až po úspěšné zakončení čerpání finančních prostředků najdeme v Uživatelské příručce IS KP14+: Pokyny pro vyplnění formuláře žádosti o podporu – Zjednodušené projekty_výzva č. 63 a 64: Operační program Výzkum, vývoj

⁵⁴ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 7.

⁵⁵ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Uživatelská příručka IS KP14+: Pokyny pro vyplnění formuláře žádosti o podporu – Zjednodušené projekty_výzva č. 63 a 64: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 3.

a vzdělávání: Programové období 2014-2020 vydané MŠMT.

Peněžní prostředky se u výzvy Šablony II vyplácejí ex ante⁵⁶, tedy ještě před samotným uskutečněním projektu jsou připsány na bankovní účet dané školy přesně dle zadávací dokumentace. Následně dochází k pečlivé kontrole, zda přidělená výše peněžních prostředků je opravdu čerpána na definovanou činnost. Pokud je zjištěna odchylka musí škola, v rozmezí odchýlení se od původního záměru a činnosti, dané peněžní prostředky vrátit.

Po vyčerpání finančních prostředků na danou aktivitu či po ukončení realizace projektu v rámci výzvy Šablony II musí škola znovu vyplnit vstupní dotazník a doložit jej do projektové dokumentace. Cílem opětovného vyplňování dotazníku je zjištění, kam se základní škola posunula ve svém rozvoji na základě čerpání finančních prostředků z projektů zjednodušeného vykazování Šablony II. Aby byl projekt dle MŠMT⁵⁷ považován za úspěšný, podporovaná aktivita by měla vykazovat minimálně 50% zlepšení ku výchozí situaci.

Zda je pro školy regionálního školství v ČR zapojení se do OP VVV prostřednictvím výzvy Šablony II výhodné či nikoliv, popřípadě jak vysoké obnosy peněz zpravidla tyto školy čerpají a jaké aktivity si nejčastěji vybírají je předmětem praktické části bakalářské práce.

⁵⁶ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021.

⁵⁷ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018, s. 277-283.

II. Praktická část

4 Výzkumné šetření – Zapojení základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II

Cílem výzkumného šetření je zjistit míru zapojení základních škol v Moravskoslezském kraji do OP VVV na základě výzvy Šablony II, rovněž zhodnotit čerpání finančních prostředků a identifikovat, které aktivity v rámci výzvy Šablony II vybrané základní školy nejčastěji preferují.

Pro potřebu výzkumného šetření s přihlédnutím k velkému počtu škol regionálního školství v ČR (viz. Tabulka 1) je nejprve zapotřebí si definovat princip a postup určení výběrového souboru dat v následující podkapitole.

4.1 Definování výběrového souboru dat

Pro zodpovězení výzkumných otázek uvedených v podkapitole 4.3 jsem zvolil oblast regionálního školství, konkrétně základní školy, jež považuji za nejuniverzálnější z pohledu jednotnosti prostředí i nároků na přijetí žáků. Z tabulky 1 vyplývá, že ve školním roce 2019/2020 na území ČR fungovalo 8 145 základních škol.

Vzhledem k zvolenému cíli praktické části bakalářské práce je zapotřebí si uvědomit, že čerpání finančních prostředků z OP VVV na základě výzvy Šablony II probíhá v konfrontaci ČR a EU, kde každý členský stát EU vnímá velikost svého území subjektivně, což má vliv i na jeho vymezení sídel. Pro potřeby čerpání finančních prostředků z fondů EU včetně projektů zjednodušeného vykazování výzvy Šablony II je nezbytné výše zmíněné rozdíly normalizovat a nastavit rovnocenné podmínky pro všechny členské státy. EU zvolila cestu formou vymezení regionů pomocí definování územní jednotky EU NUTS.

Dle Miloše Fňukala⁵⁸ statistické jednotky EU NUTS jsou územní celky vytvořené pro statistické účely EUROSTATU (statistický úřad EU) pro porovnání ekonomických ukazatelů členských zemí EU. NUTS mají čtyři hierarchické úrovně: NUTS 0 (stát), NUTS 1 (v ČR nejsou), NUTS 2 (v ČR skupiny krajů) a NUTS 3 (kraje). Aby bylo pro celou EU dosaženo srovnatelnosti jednotlivých statistických celků, jsou pro jednotlivé úrovně soustavy NUTS stanoveny meze počtu obyvatel (viz. Tabulka 3).

⁵⁸ FŇUKAL, Miloš. *Politická geografie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, s. 68.

Tabulka 3: Charakteristika statistických jednotek NUTS⁵⁹

statistická jednotka	nejvyšší počet obyvatel	nejnižší počet obyvatel
NUTS 1	7 000 000	3 000 000
NUTS 2	3 000 000	800 000
NUTS 3	800 000	150 000

„Protože úroveň NUTS 2 v ČR neodpovídá žádná správní jednotka, ale čerpání finančních prostředků z fondů EU se děje právě na této územní úrovni, bylo nutno české kraje seskupit do tzv. regionů soudržnosti“⁶⁰ (viz. Tabulka 4).

Tabulka 4: Regiony soudržnosti v ČR⁶¹

Region soudržnosti (NUTS2)	Odpovídající vyšší územní samosprávné jednotky	Sídlo regionální rady regionu soudržnosti
Praha	Hlavní město Praha	Praha
Střední Čechy	Středočeský kraj	Praha
Jihozápad	Jihočeský kraj, Plzeňský kraj	České Budějovice
Severozápad	Karlovarský kraj, Ústecký kraj	Ústí nad Labem
Severovýchod	Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj	Hradec Králové
Jihovýchod	Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina	Brno
Střední Morava	Olomoucký kraj, Zlínský kraj	Olomouc
Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj	Ostrava

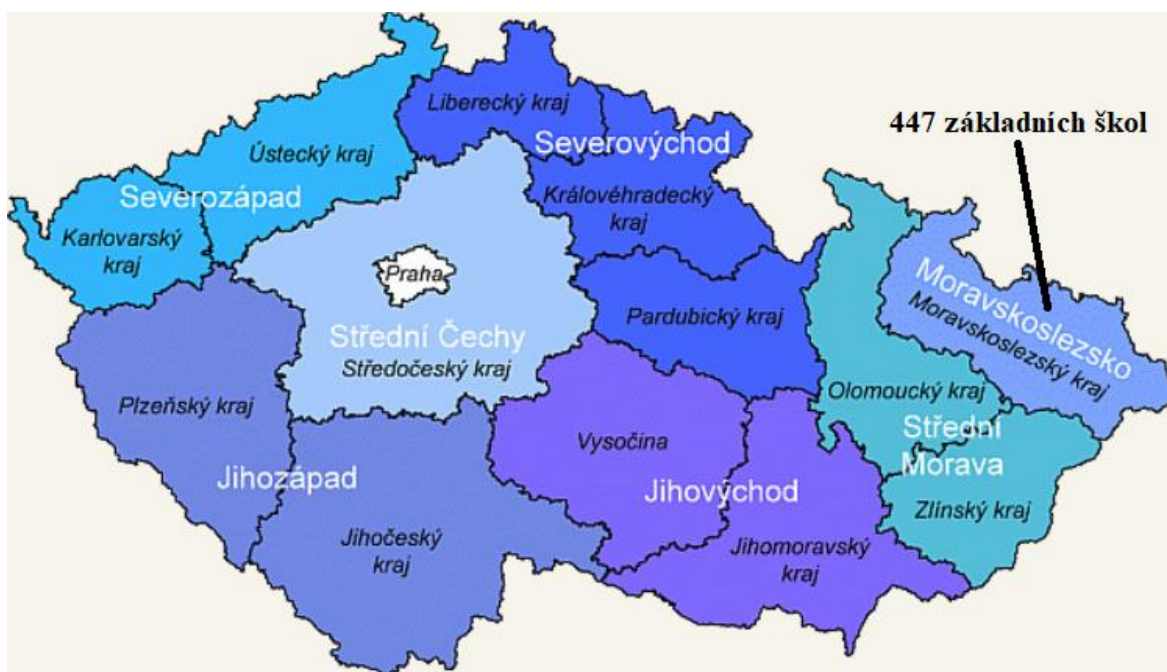
Výběrový soubor pro výzkumné šetření této bakalářské práce tvoří základní školy z regionu soudržnosti Moravskoslezsko, kterému dle tabulky 4 odpovídají základní školy v Moravskoslezském kraji. Na základě již uvedeného tvoří výběrový soubor dle školského rejstříku 447 základních škol (viz. Obrázek 1).

⁵⁹ FŇUKAL, Miloš. *Politická geografie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, s. 68.

⁶⁰ FŇUKAL, Miloš. *Politická geografie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, s. 69.

⁶¹ FŇUKAL, Miloš. *Politická geografie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, s. 69.

Obrázek 1: Mapa regionů soudržnosti v ČR – výběrový soubor základních škol⁶²

Region soudržnosti Moravskoslezsko jsem si jako výběrový soubor zvolil z důvodu místa mého bydliště (Štramberk – Moravskoslezský kraj), ale také z důvodu, že tento soubor dat zahrnuje i základní školy, na kterých jsem již nějakým způsobem měl možnost působit (povinná školní docházka, vedení volnočasových aktivit, pedagogická praxe).

Z detailního rozboru charakteristiky vybraných základních škol vyplývá, že se jedná podle tabulky 5 o soubor s 412 veřejnými základními školami, 6 státními školami, 7 církevními školami a 22 soukromými školami.

Tabulka 5: Počet základních škol (regiony soudržnosti) – dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)⁶³

Počet základních škol (regiony soudržnosti) - dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)	
Zřizovatel	Region soudržnosti Moravskoslezsko
Veřejné školy	412
Státní školy	6
Církevní školy	7
Soukromé školy	22
Celkem	447

⁶² EUROSOP. *Mapa regionů soudržnosti v ČR* [online]. Praha: CDK, 2020, 2020-09-01 [cit. 2020-10-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz>.

⁶³ Databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Na základě rozsáhlosti výběrového souboru (447 základních škol z regionu soudržnosti Moravskoslezsko) jsem přesvědčen, že výsledky tohoto šetření jsou věrohodné a v pedagogické praxi aplikovatelné.

V této pasáži bakalářské práce je již jasné, k jakému cíli má výzkumné šetření směřovat a jakým souborem dat se bude zabývat. Následující podkapitola odhalí dosud neznámou formu zpracování získaných dat.

4.2 Metoda zpracování dat

V praktické části bakalářské práce jsem se rozhodl využívat kvantitativní metodu zpracování dat, která podle Miroslava Chrásky⁶⁴ svým filozofickým základem vychází z pozitivismu, respektive novopozitivismu. Pojem pozitivismus byl poprvé použit v roce 1824 Augustem Comtem⁶⁵, ale již v roce 1972 popsal tento druh výzkumu F. N. Kerlinger: „*Vědecký výzkum je systematické, kontrolované, empirické a kritické zkoumání hypotetických výroků o předpokládaných vztazích mezi přirozenými jevy.*“⁶⁶

Výše uvedené tvrzení je univerzálně použitelné pro vědecký výzkum ve kterékoli oblasti vědy. Pokud se jedná o kvantitativně orientovaný výzkum v pedagogice, lze jej na základě poznatků Miroslava Chrásky⁶⁷ vymezit jako záměrnou a systematickou činnost, při které se empirickými metodami zkoumají (ověřují, verifikují, testují) hypotézy o vztazích mezi pedagogickými jevy. Jelikož se jedná o bakalářskou práci, nebudu zkoumat (ověřovat, verifikovat, testovat) hypotézy, ale pouze výzkumné otázky.

Ke zpracování dat v mém výzkumném šetření použiji v rámci kvantitativní metody zpracování dat formu analýzy. Analýzu konkrétně specifikuje František Ochrana⁶⁸ jako postup, kdy je určitý celek rozkládán na nižší entity. Dále uvádí, že analýza je metoda, která umožňuje rozložit zkoumaný jev na takovou elementární úroveň, která je považována za přiměřenou k provedení zkoumání a naplnění (analytického) výzkumného cíle. Analýzu je tedy možné charakterizovat kroky uvedenými v tabulce 6.

⁶⁴ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. 2. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9225-0.

⁶⁵ CORETH, E., P. EHLEN a J. SCHMIDT. *Filosofie 19. století*. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2003. ISBN 80-7182-157-8.

⁶⁶ KERLINGER, F. N. *Základy výzkumu chování*. Praha: Academia, 1972.

⁶⁷ CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. 2. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9225-0.

⁶⁸ OCHRANA, František. *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2019, s. 45-49. ISBN 978-80-246-4200-0.

Tabulka 6: Metodické kroky při analýze⁶⁹

Číslo kroku	Název kroku	Výstup z daného kroku	Příklad
1	identifikace celistvého předmětu zkoumání	definování výzkumného předmětu	definování výběrového souboru
2	dekompozice celku na části	výběr vhodného druhu analýzy	klasifikační analýza
3	aplikace vybrané analytické metody	výsledky analýzy	vyhodnocení jednotlivých výzkumných otázek
4	interpretace výsledků analýzy	interpretované výsledky analytického zkoumání	závěry výzkumného šetření

Vzhledem k povaze dat a definovanému cíli jsem zvolil klasifikační druh analýzy, u které vidí František Ochrana⁷⁰ podstatu v oddělení skupiny jevů, od ostatních jevů na základě příslušnosti společných vlastností. Jinými slovy, v mém případě jsem pomocí analýzy relevantních informací uvedených ve školském rejstříku, ve výročních zprávách a na webových stránkách vybraných základních škol klasifikoval neboli selektoval z výběrového souboru, takové základní školy, které se zapojily do čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II. Identifikační údaje o základních školách výběrového souboru jsem vyhledal ve školském rejstříku⁷¹. Pro analýzu konkrétních dat spojených s problematikou výzvy Šablony II jsem použil data získaná z výročních zpráv jednotlivých základních škol výběrového souboru za školní rok 2019/2020, který odpovídá časovému vymezení žádostí o finanční prostředky z výzvy Šablony II, jak je již uvedeno v podkapitole 3.2. V případě nedostatečných či nejednoznačných dat získaných ve výročních zprávách jednotlivých základních škol jsem přistoupil k vyhledávání upřesňujících informací na webových stránkách těchto škol.

Vzhledem k velkému množství dat vztahujících se k rozsáhlému výběrovému souboru, jež tvoří 447 základních škol z regionu soudržnosti Moravskoslezsko nejsou uvedené výroční zprávy přiloženy v příloze. Stejnou metodou i procesem jsem zjišťoval odpovědi na všechny výzkumné otázky uvedené v následující podkapitole.

4.3 Formulace výzkumných otázek

Vnímání členství ČR v rámci uskupení EU se dle Václava Klause⁷² od 01. 05. 2004, kdy jsme do EU vstoupili, výrazně proměnilo. Euforii a nadšení vystřídalo minimálně částečné zklamání ze striktních norem a předpisů pro určitá odvětví a přehnané byrokracie. Nejen mnohé samosprávy, ale i oblast školství mohly do určité míry rezignovat na obtížné získávání

⁶⁹ OCHRANA, František. *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2019, s. 45. ISBN 978-80-246-4200-0.

⁷⁰ OCHRANA, František. *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2019, s. 45-49. ISBN 978-80-246-4200-0.

⁷¹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Školský rejstřík* [online]. Verze 2.93 Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2013, 2021-11-30 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://rejstrik.msmt.cz/rejskol/>.

⁷² KLAUS, Václav. *Evropská integrace bez iluzí*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2011. ISBN 978-802-4233-260.

finančních prostředků z fondů EU. Právě z výše uvedeného důvodu státní správa přistoupila k vypisování projektů zjednodušeného vykazování, v poli působnosti MŠMT známé jako šablony. Zda se jedná konkrétně v případě výzvy Šablony II v rámci OP VVV o efektivní nástroj či nikoliv je předmětem následujících výzkumných otázek.

Níže uvedené výzkumné otázky jsou základním stavebním kamenem pro výzkumné šetření („Zapojení základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II“) v souladu s definovaným cílem, výběrovým souborem i metodou zpracování dat:

- 1. Jaká část z vybraných základních škol se zapojila do čerpání finančních prostředků z OP VVV na základě výzvy Šablony II?**
- 2. Jaké výše dosahovala průměrná částka čerpaná vybranými základními školami z projektů zjednodušeného vykazování výzvy Šablony II?**
- 3. Jaký podíl představují získané finanční prostředky z OP VVV na základě výzvy Šablony II na celkovém rozpočtu vybraných základních škol?**
- 4. Která z aktivit v rámci výzvy Šablony II byla nejčastěji základními školami v Moravskoslezském kraji vybírána?**
- 5. Která z aktivit v rámci výzvy Šablony II byla nejméně často základními školami v Moravskoslezském kraji vybírána?**
- 6. Vybíraly si základní školy v Moravskoslezském kraji v rámci výzvy Šablony II pouze jednu nebo více aktivit?**

Všechny výše uvedené výzkumné otázky jsem formuloval s myšlenkou naplnění hlavního cíle bakalářské práce. Na výzkumné otázky 1. až 6. odpovídá následující podkapitola.

4.4 Analýza výzkumného šetření

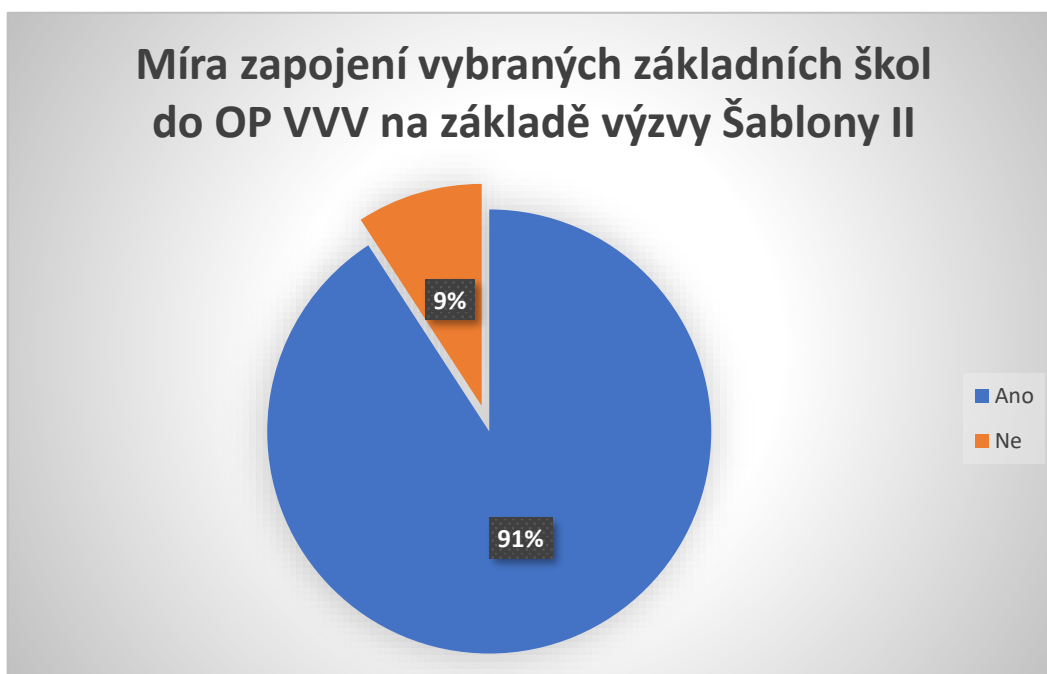
Tato podkapitola postupně analyzuje všech šest výzkumných otázek uvedených v podkapitole 4.3 a podává na ně odpovědi. Jednotlivé výzkumné otázky jsou rozděleny do tří následujících oddílů na základě jejich obsahové příslušnosti.

4.4.1 Zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II

Výzva Šablony II představuje příležitost pro vybrané základní školy získat na bázi jejich aktivity finanční prostředky nad rámec mandatorních příjmů, ať už ze státního rozpočtu či od zřizovatele nebo z jiných zdrojů (viz. teoretická část bakalářské práce). Otázkou však zůstává, jaká část vybraných základních škol této možnosti využila, a zda se jedná o školy, jež spojují určité stejné typické znaky?

Výšečový graf 1 znázorňuje (v %) míru zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II. Do výzvy Šablony II se zapojilo 91 % škol z výběrového souboru, což odpovídá 406 základním školám z celkového počtu 447. Naopak se do výzvy Šablony II nezapojilo pouze 9 % škol z výběrového souboru, což odpovídá 41 základním školám. Jedná se o vysokou míru zapojení, což jednoznačně dokládá příkladnou přípravu této výzvy ze strany MŠMT, a na druhou stranu i ochotu vybraných základních škol se výzvy Šablony II zúčastnit. Dále se zaměříme na existenci či neexistenci společných rysů základních škol výběrového souboru, jež se zapojily do výzvy Šablony II.

Graf 1: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II⁷³

⁷³ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Výběrový soubor je situován do Moravskoslezského kraje a z prostorového hlediska jsou vybrané základní školy zapojené do výzvy Šablony II rozmístěny do jednotlivých okresů tohoto kraje rovnoměrně. Dle tabulky 7 se míra zapojení vybraných základních škol pohybuje v rozmezí 89 % až 94 %, tedy jednotlivé rozdíly v zapojení již zmíněných základních škol do výzvy Šablony II nevykazují vyšších rozdílů mezi jednotlivými okresy než 5 procentních bodů. Vzhledem k celokrajskému průměru, který činí 91 % se jedná o hodnoty velice blízké, konkrétně o hodnoty v rozmezí ± 3 procentní body.

Tabulka 7: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle okresů⁷⁴

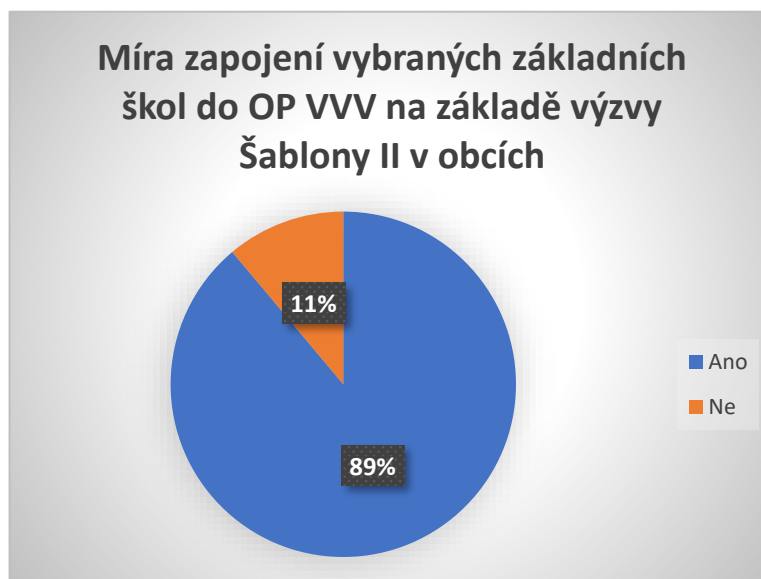
Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle okresů												
	Nový Jičín		Ostrava		Opava		Karviná		Frýdek-Místek		Bruntál	
Ano	62	89 %	80	89 %	77	94 %	66	94 %	80	90 %	41	89 %
Ne	8	11 %	10	11 %	5	6 %	4	6 %	9	10 %	5	11 %

Dalším faktorem, který by mohl mít vliv na zapojení se vybraných základních škol do výzvy Šablony II je jejich poloha v rámci administrativního členění ČR, tedy zda se daná základní škola nachází v obci, městě či statutárním městě.⁷⁵ Dle grafu 2 základní školy z výběrového souboru lokalizované v obcích vykazovaly míru zapojení se do výzvy Šablony II v hodnotě 89 %.

⁷⁴ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

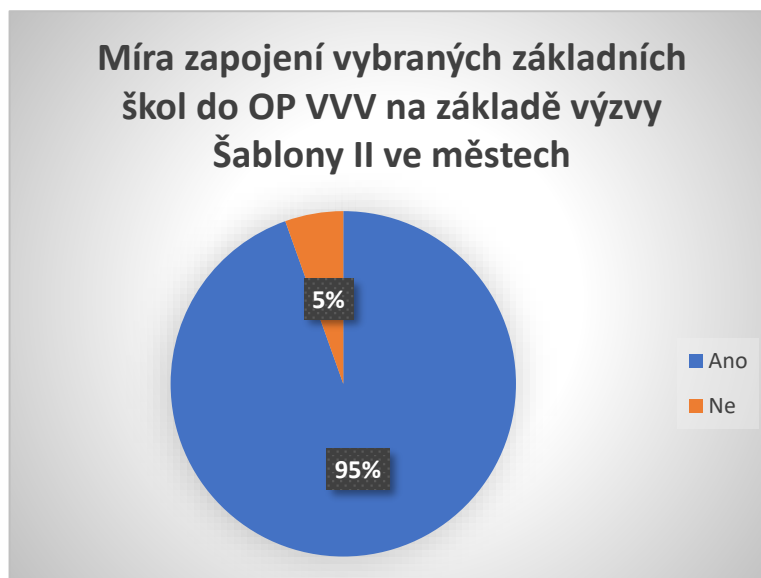
⁷⁵ FŇUKAL, Miloš. *Politická geografie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, s. 63-70.

Graf 2: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II v obcích⁷⁶

Na základě grafu 3 lze konstatovat, že základní školy z výběrového souboru lokalizované ve městech dosahovaly míry zapojení se do výzvy Šablony II v podobě 95 %.

Graf 3: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II ve městech⁷⁷

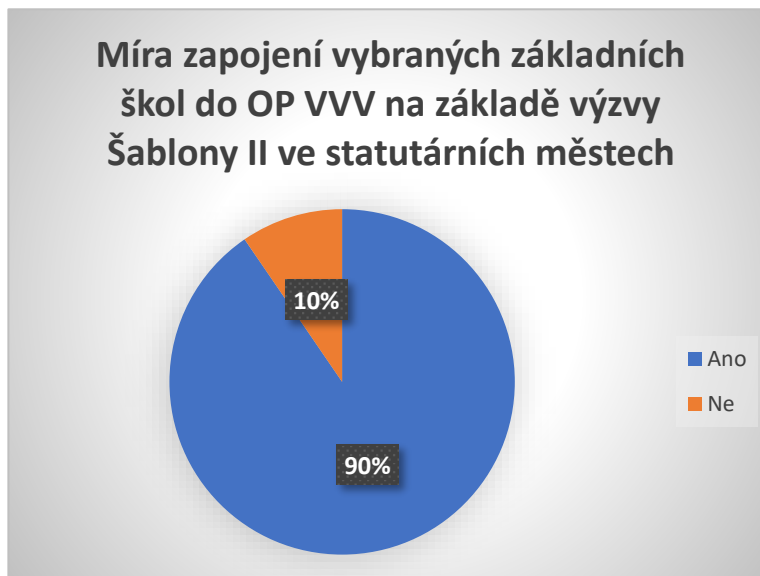

⁷⁶ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

⁷⁷ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Ve statutárních městech dle grafu 4 odpovídala míra zapojení základních škol z výběrového souboru hodnotě 90 %.

Graf 4: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II ve statutárních městech⁷⁸

Jak tedy vyplývá z grafů 2, 3 a 4 umístění vybraných základních škol v jednotlivých administrativních celcích nemá významný vliv na jejich ochotu zapojení se do výzvy Šablony II.

Všechny předešlé odstavce v této podkapitole se prozatím zabývaly vlivem vnějších faktorů na zapojení se základních škol z výběrového souboru do výzvy Šablony II. Nižší zmíním i některé vnitřní faktory, jež by mohly ovlivňovat míru zapojení vybraných základních škol do výzvy Šablony II.

Prvním z vnitřních faktorů je zřizovatel. Jak již bylo uvedeno v teoretické části této bakalářské práce, ředitel každé základní školy je povinen řadu svých rozhodnutí konzultovat se zřizovatelem a pouze za předpokladu jejich vzájemné spolupráce může daná škola dosahovat těch nejlepších výsledků v procesu vzdělávání.

Tabulka 8 ukazuje, zda právě zřizovatelé vybraných základních škol mají vliv na zapojení se těchto škol do výzvy Šablony II. Vybrané základní školy zřizované územními samosprávnými celky (školy veřejné) dosahují míry zapojení se do OP VVV na základě výzvy Šablony II v podobě 93 %, zřizované MŠMT (školy státní) dosahují míry zapojení v hodnotě

⁷⁸ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

33 %, zřizované registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi (církevní školy) 86 % a vybrané základní školy zřizované fyzickými nebo právníckými osobami (soukromé školy) vykazují míru zapojení 64 %. Z tabulky 8 vyplývá, že jednotlivé míry zapojení vybraných základních škol do výzvy Šablony II se různí na základě jejich zřizovatele.

Tabulka 8: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle zřizovatele⁷⁹

Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle zřizovatele								
	Veřejné školy		Státní školy		Církevní školy		Soukromé školy	
Ano	384	93 %	2	33 %	6	86 %	14	64 %
Ne	28	7 %	4	67 %	1	14 %	8	36 %

Nejvyšší míry zapojení dosahují školy zřizované územními samosprávnými celky (školy veřejné) a školy zřizované registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi (školy církevní), kde jejich míra zapojení se od celokrajského průměru liší pouze minimálně. Jiná situace nastává u škol zřizovaných fyzickými nebo právníckými osobami (soukromé školy), jejichž míra zapojení dosahuje pouze 64 %, což může být způsobeno širšími možnostmi vícezdrojového financování soukromých škol z povahy jejich zřizovatele (vyšší sponzorské dary, rozmanitější doplňková činnost). U škol zřizovaných MŠMT (státní školy) dosahuje míra zapojení pouhých 33 %, kde příčinu tak nízkého zapojení shledávám v typu škol, jež MŠMT zřizuje. Ve velké míře se jedná o výchovné ústavy se základní školou a diagnostické ústavy se základní školou. V těchto typech škol se vysoce pravděpodobně zabývají především kázeňskými problémy a problémy spojenými s výchovou, a na podporu vzdělávacího procesu již prostě nezbývá tolik prostoru jako na jiných typech škol, jež se hojně do výzvy Šablony II zapojují. Na závěr je však důležité poznamenat, že se jedná o soubory škol s různou četností. Nicméně soubor dat z tabulky 8 je nepochybně ukázkou určitého nastaveného trendu.

Druhým a posledním vnitřním faktorem, kterým se budu v této podkapitole praktické části bakalářské práce zabývat, a který by mohl ovlivňovat míru zapojení vybraných základních škol do výzvy Šablony II je velikost školy, respektive počet žáků navštěvující denní studium vybraných základních škol ve školním roce 2019/2020.

⁷⁹ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Podle webu Eurydice⁸⁰ se ČR vyznačuje velkým počtem malých škol, kde 33,9 % běžných základních škol má méně než 50 žáků a průměrný počet žáků na jednu základní školu činí 217 žáků. Dle získaných dat (viz. Tabulka 9) z provedené analýzy výročních zpráv jsem zjistil, že v Moravskoslezském kraji odpovídá procento základních škol, které mají méně než 50 žáků hodnotě 18 %. Viditelný rozdíl vůči údajům z webu Eurydice může být způsoben vysokou mírou zalidnění, jelikož Moravskoslezský kraj je čtvrtým nejlidnatějším krajem ČR.⁸¹ U níže uvedené analýzy budu vycházet z výše uvedených dat.

Tabulka 9: Počty žáků vybraných základních škol podle velikosti⁸²

	Počty žáků vybraných základních škol podle velikosti					
	malé školy		střední školy		větší školy	
Počet žáků	0 - 50 žáků		51 - 217 žáků		218 a více žáků	
Počet základních škol	79	18 %	155	34 %	213	48 %
Celkem	447					

Z tabulky 10 lze vyčíst míru zapojení vybraných základních škol do výzvy Šablony II na základě počtu žáků navštěvujících denní studium těchto základních škol ve školním roce 2019/2020. Vybrané základní školy, které navštěvuje méně než 51 žáků se z 80 % zapojily do výzvy Šablony II, vybrané základní školy s počtem žáků v intervalu 51 až 218 se zapojily z 90 % a vybrané školy s více než 218 žáky se zapojily v 96 %. Z daných hodnot jasně vyplývá, že nejvíce se zapojují školy s větším počtem žáků, potom školy se středním počtem žáků a nejméně se zapojují školy s menším počtem žáků. Ačkoliv jsou všechny hodnoty vysoké a vypovídají o velkém zájmu všech vybraných základních škol o zapojení se do výzvy Šablony II, nižší procento zapojených menších základních škol může být způsobeno zejména personální a časovou náročností při podávání žádostí o finanční prostředky z výzvy Šablony II.

⁸⁰ EURYDICE. *Česká-republika: Organizace základního vzdělávání* [online]. Praha: EURYDICE [b. n.], 2021, 2021-07-22 [2021-10-09]. Dostupné z: https://www.eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-single-structure-education-7_cs.

⁸¹ HAVEL, Radek. *Český statistický úřad: Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2021* [online]. Praha: Český statistický úřad [b. n.], 2021, 2021-04-30 [2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>.

⁸² Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Tabulka 10: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle počtu žáků⁸³

	Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle počtu žáků					
	0 - 50 žáků		51 - 217 žáků		218 a více žáků	
Ano	63	80 %	139	90 %	204	86 %
Ne	16	20 %	16	67 %	9	14 %

Oddíl 4.4.1 odpovídá na první výzkumnou otázku (**Jaká část z vybraných základních škol se zapojila do čerpání finančních prostředků z OP VVV na základě výzvy Šablony II?**), která se zabývá mírou zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II. Míra zapojení odpovídá hodnotě 91 %, což považuji za velmi vysoké číslo a ochotu zapojit se vybraných základních škol do již zmíněné výzvy. Dále jsem se v oddíle 4.4.1 zabýval faktory, které by mohly mít vliv na zapojení se škol z výběrového souboru do výzvy Šablony II, ať už těmi vnějšími (geografickou polohou a lokalizací v administrativním členění ČR) nebo vnitřními (zřizovatel či velikost školy v podobě počtu žáků ji navštěvující). Vnější faktory se v tomto ohledu ukázaly neovlivňující míru zapojení se vybraných základních škol do výzvy Šablony II. Vnitřní faktory naopak ukázaly určité rozdílné trendy v zapojení se do výzvy Šablony II, kde nejvíce se zapojily školy veřejné a církevní se středním a vyšším počtem žáků, naopak méně se zapojily školy soukromé a státní s menším počtem žáků. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že pro většinu vybraných základních škol je zapojení se do výzvy Šablony II vhodné, ale otázkou stále zůstává, jak moc je pro tyto školy jejich zapojení se do výzvy Šablony II přínosné? Jinými slovy, v jakých částkách se pohybují finanční prostředky, které vybrané základní školy čerpají prostřednictvím výzvy Šablony II?

4.4.2 Finanční prostředky získané z OP VVV na základě zapojení se vybraných základních škol do výzvy Šablony II

Z předcházejícího oddílu lze vyčíst zapojení 91 % základních škol z výběrového souboru do výzvy Šablony II. Tyto základní školy čerpaly finanční prostředky v konkrétních výších na konkrétní aktivity. Předmětem tohoto oddílu jsou výše peněžních prostředků, jež se povedlo vybraným základním školám získat.

⁸³ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Informaci o konkrétních výších finančních prostředků jsem zjistil u 270 základních škol z celkového počtu škol výběrového souboru, jež se zapojily do výzvy Šablony II. Průměrná výše získaných finančních prostředků odpovídá hodnotě 1 144 726 Kč. Z matematického hlediska lze říci, že průměr přesně nevystihuje rozložení jednotlivých hodnot v datovém souboru, a proto pro upřesnění uvádím níže tabulku 11, která zobrazuje tzv. modus⁸⁴ neboli hodnotu, která se v daném statistickém souboru vyskytuje nejčastěji. Modus čerpaných finančních prostředků z výzvy Šablony II činí 500 000 Kč až 990 000 Kč, kde do tohoto intervalu řadíme 86 (31,9 %) základních škol výběrového souboru. Zároveň 56,6 % základních škol výběrového souboru čerpalo z výzvy Šablony II finanční obnos v intervalu 500 000 Kč až 1 490 000 Kč. Z výše uvedeného vyplývá skutečnost, že v našem případě se hodnoty modu i průměru navzájem přibližují.

Tabulka 11: Četnost výše čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II v intervalech⁸⁵

Četnost výše čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II v intervalech	
v milionech Kč	počet základních škol výběrového souboru
0,10 - 0,49	41
0,50 - 0,99	86
1,00 - 1,49	67
1,50 - 1,99	47
2,00 - 5,00	29

Na první pohled nelze jednoznačně zhodnotit, zda se jedná o částky vysoké či nízké. Právě proto pokládám za nutné výše zmíněné částky čerpané z výzvy Šablony II jednotlivými základními školami výběrového souboru dát do kontextu jejich rozpočtů, konkrétně do kontextu jejich celkových příjmů. Finanční prostředky získané vybranými základními školami z výzvy Šablony II tvoří v průměru podíl 5 % na celkových příjmech rozpočtů těchto škol, což je možno považovat za poměrně vysoký podíl vzhledem k tomu, že se jedná o nenárokovou složku příjmů daných škol. Z analýzy dat výběrového souboru však nevyplývá pouze výše zmíněný průměrný podíl, ale rovněž určitý trend promítnutý do tabulky 12.

Tabulka 12 je zaměřená na závislost velikosti školy dle počtu žáků a výši čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II a jejich podílů na celkových příjmech rozpočtů základních škol výběrového souboru. Na základě počtu žáků, kteří vybrané základní školy

⁸⁴ BUDÍKOVÁ, Marie, Maria KRÁLOVÁ a Bohumil MAROŠ. *Průvodce základními statistickými metodami*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3243-5.

⁸⁵ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

navštěvují se liší průměrná výše částky, jež dané základní školy čerpají z výzvy Šablony II a rovněž se liší i jejich poměrné zastoupení na celkových příjmech rozpočtů těchto škol. U malých škol, tedy u škol, které navštěvuje maximálně 50 žáků představuje průměrná výše finančních prostředků získaných z výzvy Šablony II částku 659 066 Kč, která průměrně tvoří 10 % celkových příjmů rozpočtů daných škol. U středních škol dle velikosti na základě počtu žáků, tedy u těch, které navštěvuje od 51 do 217 žáků odpovídá průměrná výše finančních prostředků čerpaných z výzvy Šablony II částce 839 979 Kč a tato částka se podílí na celkových příjmech rozpočtů těchto škol z 6 %. Větší základní školy výběrového souboru, tedy ty, které navštěvuje 218 a více žáků průměrně čerpaly finanční prostředky z výzvy Šablony II ve výši 1 432 163 Kč a tato částka v průměru tvoří 4 % jejich celkových příjmů rozpočtů.

Tabulka 12: Výše finančních prostředků čerpaná z výzvy Šablony II základními školami výběrového souboru podle počtu žáků⁸⁶

Výše finančních prostředků čerpaná z výzvy Šablony II základními školami výběrového souboru podle počtu žáků						
	malé školy		střední školy		větší školy	
Počet žáků	0 - 50 žáků		51 - 217 žáků		218 a více žáků	
Počet základních škol	35	13 %	96	36 %	139	51 %
Průměrná částka čerpaná z výzvy Šablony II. v Kč	659 066		839 979		1 432 163	
Průměrný podíl v %*	10 %		6 %		4 %	
Celkem škol	270					

* Průměrný podíl finančních prostředků čerpaných z výzvy Šablony II. na celkových příjmech v %

Z tabulky 12 vyplývá, že menší školy čerpají nižší částky z výzvy Šablony II než školy středně velké, nebo ty větší, ale jimi čerpané finanční prostředky tvoří poměrně více procent ve vztahu k jejich příjmovým stránkám rozpočtů. Jedná se o trend, který je logický, jelikož menší školy mají nižší vyměřené nárokové částky na příjmových stránkách jejich rozpočtů, než školy střední velikosti či větší. V případě nenárokových položek však mají menší školy stejné možnosti jako školy větší velikosti či školy s vysokým počtem žáků (školy větší).

Předcházející oddíl (oddíl 4.4.1) konstatoval až na malé výjimky či odchylky zapojení se do výzvy Šablony II jako vhodné pro většinu základních škol výběrového souboru. Oddíl 4.4.2 přinesl odpověď na druhou výzkumnou otázku (**Jaké výše dosahovala průměrná částka čerpaná vybranými základními školami z projektů zjednodušeného vykazování**

⁸⁶ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

výzvy Šablony II?) a třetí výzkumnou otázku (**Jaký podíl představují získané finanční prostředky z OP VVV na základě výzvy Šablony II na celkovém rozpočtu vybraných základních škol?**) a potvrdil jednoznačnou přínosnost výše zmíněného zapojení, kde průměrná výše čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II odpovídá hodnotě 1 144 726 Kč. Menší školy z pohledu počtu žáků sice čerpají nižší finanční prostředky z výzvy Šablony II, než ty střední nebo větší, ale tyto finanční prostředky pro ně představují významný podíl na jejich příjmových stránkách rozpočtů. Střední a větší školy z pohledu počtu žáků čerpají vyšší částky z výzvy Šablony II než školy menší, ale tyto finanční prostředky pro ně poměrně nepředstavují tak významné navýšení jejich příjmových stránek rozpočtů.

Základním principem výzvy Šablony II je poskytovat finanční prostředky v konkrétní výši na základě předložené dokumentace školám regionálního školství na předem definované aktivity. Tento oddíl byl o výši finančních prostředků získaných vybranými základními školami a poměrech těchto finančních obnosů vůči jejich celkovým příjmům. Následující oddíl se zabývá konkrétními aktivitami, na které byly finanční prostředky čerpány.

4.4.3 Aktivity spojené s čerpáním finančních prostředků vybranými základními školami z OP VVV na základě výzvy Šablony II

Vzhledem k předešlému oddílu je známo, že vybrané základní školy čerpají poměrně vysoké finanční částky z OP VVV na základě výzvy Šablony II. Z povahy organizace a instituce (viz. podkapitola 1.1 a 1.2), jakými vybrané základní školy jsou, však není jejich cílem dosáhnout na konci účtovacího období, co možná nejvyššího zisku. Naopak cílem každého ředitele školy je veškerým získaným finančním prostředkům najít adekvátní využití. Jinými slovy, dosáhnout na konci každého školního roku vyrovnaného rozpočtu. Na stejném principu fungují i finanční prostředky získané z OP VVV na základě výzvy Šablony II, kde ředitel podle průvodní dokumentace musí přidělené finanční obnosy čerpat na předem definované aktivity. Pokud nastane nějaká překážka v naplánovaném čerpání daných finančních prostředků na konkrétní definovanou aktivitu, ředitel školy tyto finanční prostředky nemůže přesunout na jinou aktivitu, ale musí je vrátit zpět. Na jaké aktivity v souladu s metodickými příručkami (viz. podkapitola 3.2) vybrané základní školy nejčastěji čerpaly finanční prostředky?

Vybraným základním školám byla přidělena vždy minimálně jedna aktivita, která jim vyšla ve vstupním dotazníku jako nejslabší (detailněji popsáno v podkapitole 3.2) a volba dalších aktivit záležela na samotných základních školách dle jejich uvážení, možností či zaměření.

V tabulce 13 a 14 je patrné rozložení portfolia aktivit základních škol výběrového souboru.

Z pěti možných aktivit zvolilo nejvíce vybraných základních škol, konkrétně 312, aktivitu pojmenovanou jako „extrakurikulární a rozvojové aktivity“, kde nejčastěji zmiňovanou činností v rámci této aktivity ve výročních zprávách vybraných základních škol byly projektové dny. Zpravidla se konaly formou návštěvy odborníka z praxe přímo v dané základní škole nebo se jednalo o tzv. výjezdové projektové dny, tedy konané mimo danou základní školu (na konkrétním specializovaném pracovišti).

Na druhém místě v počtu 304 zúčastněných vybraných základních škol se umístila aktivita pojmenovaná jako „osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů“. Tuto aktivitu lze chápat jako další vzdělávání pedagogických pracovníků formou různě tematicky zaměřených seminářů a workshopů, kde velká část z nich proběhla místo prezenční formy, formou on-line webinářů kvůli problematice epidemiologické situaci v roce 2019-2021 způsobené šířením viru SARS-CoV-2.

Třetí nejčastěji volenou aktivitou se stala aktivita s názvem „personální podpora“. V rámci aktivity personální podpory čerpalo 242 základních škol výběrového souboru z výzvy Šablony II finanční prostředky na platy asistentů pedagoga, na platy speciálních pedagogů, na platy školních psychologů a na platy školních kariérových poradců. Všechny výše zmíněné pozice by měly přispívat více individualizovanému vzdělávacímu procesu a napomáhat inkluzi, tedy začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného školního režimu.

Druhou nejméně vybíranou aktivitou z pěti možných se stala aktivita pojmenovaná jako „aktivity rozvíjející ICT na základních školách“. Výše zmíněnou aktivitu si zvolilo pouhých 167 základních škol výběrového souboru a konkrétně využily přidělené finanční prostředky na zapojení informačních a komunikačních technologií do výuky. V praxi se jednalo především o zakoupení interaktivních tabulí do výuky nebo vytvoření vyučovací hodiny, jež se zaměřuje na základní kancelářskou práci na počítači.

Nejméně často vybíranou aktivitou z pěti možných se stala aktivita s názvem „spolupráce s rodiči žáků a veřejností“. Tuto si zvolilo do svého portfolia pouze 103 základních škol z výběrového souboru. Konkrétními činnostmi financovanými v rámci této aktivity se staly odborně zaměřená tematická setkávání (pozdání odborníka na šikanu a jeho prezentace tématu společně rodičům žáků i učitelům dané školy) nebo komunitně osvětová setkávání (organizace Dnu Země v podobě různých přednášek a soutěží pro rodiče s žáky).

Tabulka 13: Označení aktivit výzvy Šablony II a)⁸⁷

Označení aktivit výzvy Šablony II a)	
označení	odpovídající aktivita
A	personální podpora
B	osobnostně - sociální a profesní rozvoj pedagogů
C	aktivity rozvíjející ICT
D	extrakurikulární a rozvojové aktivity
E	spolupráce s rodiči žáků a veřejností

Tabulka 14: Počty základních škol výběrového souboru zapojených do jednotlivých aktivit výzvy Šablony II⁸⁸

Počty základních škol výběrového souboru zapojených do jednotlivých aktivit výzvy Šablony II					
označení dané aktivity odpovídající tabulce 12	A	B	C	D	E
počet základních škol výběrového souboru	242	304	167	312	103

Na základě tabulky 13 a 14 můžeme konstatovat, že nejoblíbenějšími aktivitami se staly ty, které rozvíjí schopnosti a kompetence žáků i učitelů (extrakurikulární a rozvojové aktivity, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů), popřípadě jsou nápomocné přímo ve vzdělávacím procesu (personální podpora). Pravděpodobným důvodem oblíbenosti těchto aktivit shledávám jejich přímý dopad na vyučování.

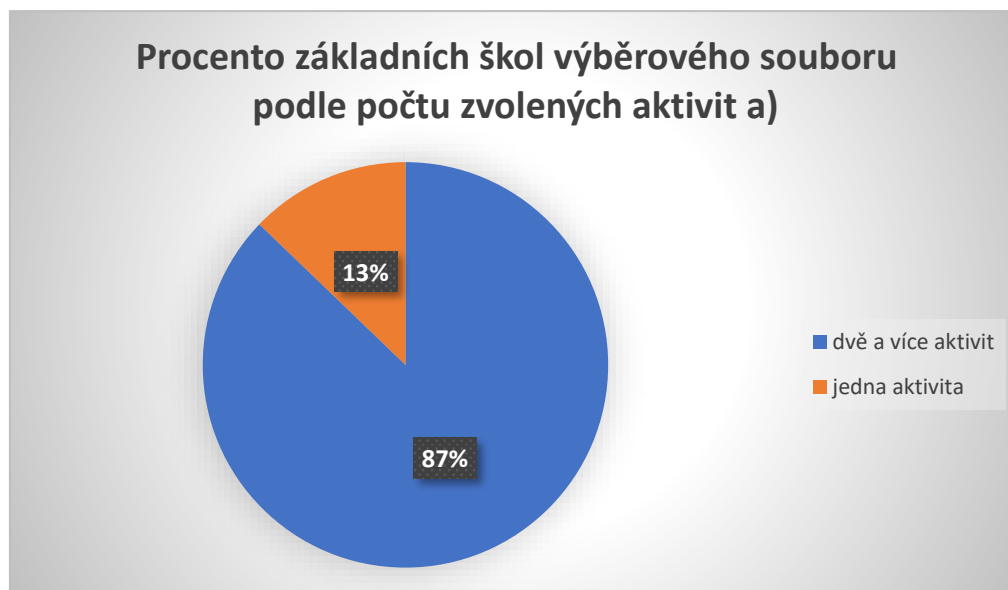
Méně oblíbené jsou potom aktivity dotýkající se moderních technologií a moderních trendů ve výuce jako je například aktivita rozvíjející ICT na základních školách. Příčinu nacházím v neochotě pedagogů zapracovávat nové výukové postupy do vzdělávacího procesu. Nejméně volenou aktivitou se stala spolupráce s rodiči žáků a veřejností, což jen dokládá problematické vztahy v trojúhelníku škola, žák, rodič, jež jsou typické pro české základní školy.

Z pohledu počtu aktivit, které si jednotlivé základní školy výběrového souboru vybíraly, lze na základě grafu 5 konstatovat, že pouze 52 z 406 základních škol výběrového souboru, které se zapojily do výzvy Šablony II si zvolily jen jednu z pěti možných aktivit. Naopak 354 základních škol výběrového souboru si zvolilo minimálně dvě a více aktivit, což tvoří 87 % všech zapojených základních škol výběrového souboru do výzvy Šablony II.

⁸⁷ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

⁸⁸ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Graf 5: Procento základních škol výběrového souboru podle počtu zvolených aktivit a)⁸⁹

Na základě výše uvedeného a na základě zjištěných dat jsem došel k závěru, že nejpopulárnější volbou se staly dvojkombinace různých aktivit. V tabulce 15 a 16 je možno vidět jednotlivé počty zainteresovaných základních škol výběrového souboru v konkrétních dvojkombinacích. Nejčastěji zvolenou dvojkombinací aktivit se staly aktivity „osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů“; „extrakurikulární a rozvojové aktivity“, kterou si vybralo 240 základních škol výběrového souboru. Druhou nejčastěji zvolenou dvojkombinací byly aktivity „personální podpora“; „extrakurikulární a rozvojové aktivity“, kterou si zvolilo 186 základních škol výběrového souboru. Třetí nejčastěji zvolenou dvojkombinací se staly aktivity „personální podpora“; „osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů“, jež si vybralo 175 základních škol výběrového souboru. Druhou nejméně četnou dvojkombinací představují aktivity „personální podpora“; „spolupráce s rodiči žáků a veřejností“, jež si zvolilo 67 základních škol výběrového souboru. Nejméně četnou dvojkombinací potom představují „aktivity rozvíjející ICT“; „spolupráce s rodiči žáků a veřejností“, kterou si vybralo pouhých 51 základních škol výběrového souboru.

⁸⁹ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Tabulka 15: Označení aktivit výzvy Šablony II b)⁹⁰

Označení aktivit výzvy Šablony II b)	
označení	odpovídající aktivita
A	personální podpora
B	osobnostně - sociální a profesní rozvoj pedagogů
C	aktivity rozvíjející ICT
D	extrakurikulární a rozvojové aktivity
E	spolupráce s rodiči žáků a veřejností

Tabulka 16: Počty základních škol výběrového souboru podle dvojkombinací aktivit výzvy Šablony II⁹¹

Počty základních škol výběrového souboru podle dvojkombinací aktivit výzvy Šablony II					
x	A	B	C	D	E
A	x	175	90	186	67
B	175	x	132	240	93
C	90	132	x	135	51
D	186	240	135	x	87
E	67	93	51	87	x

Z výše uvedeného vyplývá, že četnost výběru dvojkombinací dle tabulek 15 a 16 a jejich preference do značné míry kopírují četnost výběru či preference jednotlivých aktivit dle tabulek 13 a 14.

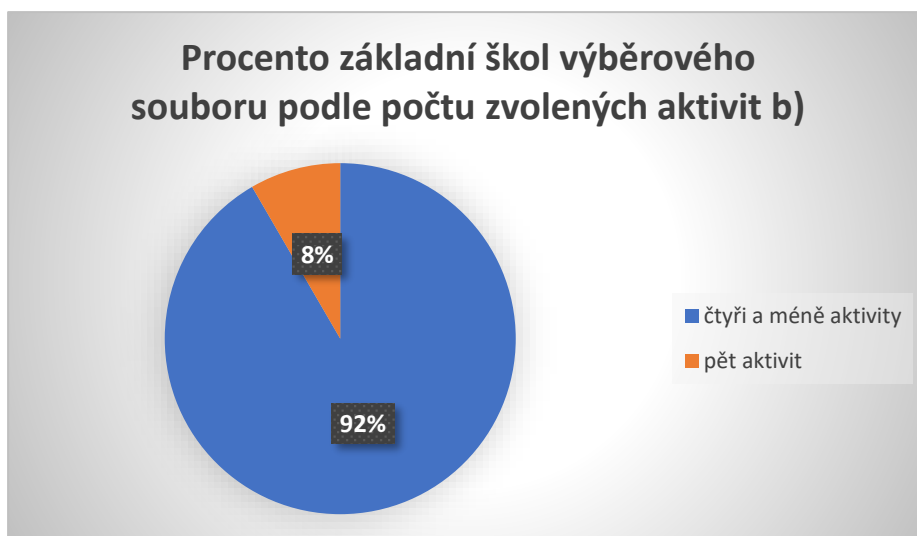
Trojkombinace a čtyřkombinace aktivit výzvy Šablony II zde nebudu uvádět, jelikož řada z nich je již obsažena v rámci jednotlivých aktivit, popřípadě v rámci dvojkombinací.

Všech pět možných aktivit, tedy maximální možný počet si dle grafu 6 zvolilo nejméně základních škol výběrového souboru, konkrétně 34. Pravděpodobně z důvodu byrokratické náročnosti, jež je s každou aktivitou spojená.

⁹⁰ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

⁹¹ Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

Graf 6: Procento základních škol výběrového souboru podle počtu zvolených aktivit b)⁹²

Oddíl 4.4.3 přinesl postupně odpovědi na čtvrtou výzkumnou otázku (**Která z aktivit v rámci výzvy Šablony II byla nejčastěji základními školami v Moravskoslezském kraji vybírána?**), pátou výzkumnou otázku (**Která z aktivit v rámci výzvy Šablony II byla nejméně často základními školami v Moravskoslezském kraji vybírána?**) a šestou výzkumnou otázku (**Vybíraly si základní školy v Moravskoslezském kraji v rámci výzvy Šablony II pouze jednu nebo více aktivit?**). Analýzou výše zmíněných výzkumných otázek jsem došel k závěru, že nejčastěji volenou aktivitou vybranými základními školami na základě výzvy Šablony II se stala aktivita s názvem „extrakurikulární a rozvojové aktivity“. Naopak nejméně vybíranou aktivitou se stala aktivita s názvem „spolupráce s rodiči žáků a veřejností“. Z pohledu počtu aktivit, které jednotlivé základní školy výběrového souboru plnily, pouze 13 % zvolilo přesně jednu aktivitu. Naopak 87 % základních škol výběrového souboru si zvolilo minimálně dvě a více aktivit.

⁹² Vlastní zpracování z výročních zpráv, informací ze školského rejstříku a webových stránek základních škol výběrového souboru.

4.5 Závěry a diskuse výsledků výzkumného šetření

Výzkumné šetření se zabývalo zapojením základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II v podobě reálného čerpání finančních prostředků z těchto projektů zjednodušeného vykazování.

Pro potřebu výzkumného šetření s přihlédnutím k velkému počtu škol regionálního školství v ČR jsem si vydefinoval výběrový soubor v podobě základních škol na bázi existence územních jednotek EU NUTS (konkrétně regionů soudržnosti). EU NUTS slouží jako územní celky, v jejichž působnosti se rozdělují finanční prostředky z fondů EU, a tím pádem i finanční prostředky z výzvy Šablony II. Výběrový soubor pro výzkumné šetření tvořily základní školy z regionu soudržnosti Moravskoslezsko, kterému odpovídají základní školy v Moravskoslezském kraji. Na základě již uvedeného tvořil výběrový soubor dle školského rejstříku 447 základních škol. V rámci výzkumného šetření jsem se rozhodl zpracovat data získaná z výběrového souboru formou kvantitativní metody zpracování dat, konkrétně jsem zvolil klasifikační analýzu. Předmětem výzkumného šetření se staly následující výzkumné otázky, na které jsem hledal prostřednictvím výzkumného šetření odpovědi.

První výzkumná otázka (**Jaká část z vybraných základních škol se zapojila do čerpání finančních prostředků z OP VVV na základě výzvy Šablony II?**) se zabývala procentuálním zapojením základních škol z výběrového souboru do výzvy Šablony II a faktory, jež by mohly toto zapojení ovlivňovat. Do výzvy Šablony II se zapojilo 91 % základních škol z výběrového souboru, což jednoznačně potvrzuje ochotu vybraných základních škol se výzvy Šablony II účastnit. Jednotlivé faktory, jež by mohly mít vliv na zapojení základních škol výběrového souboru do výzvy Šablony II jsem si rozdělil na dvě skupiny, a to faktory vnější a vnitřní. Vnější faktory (geografická poloha školy, lokalizace školy v různých typech administrativních celků) se ukázaly z pohledu zapojení do výzvy Šablony II jako nepodstatné a neovlivňující základní školy výběrového souboru v rozhodnutí, zda se do výzvy Šablony II zapojí. Naopak vnitřní faktory (zřizovatel, velikost školy na základě počtu žáků) vykazovaly jisté odlišnosti v míře zapojení jednotlivých základních škol výběrového souboru do výzvy Šablony II. Nejčastěji se zapojily školy veřejné a církevní se středním a vyšším počtem žáků, méně se potom zapojily školy soukromé a státní s menším počtem žáků.

Dle náměstka pro řízení sekce operačních programů MŠMT Václava Velčovského⁹³

⁹³ VELČOVSKÝ, Václav. EU chválí české školství za čerpání v projektech ze šablon, dotace mohou pomoci každé škole. *Řízení školy* [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 8(4): 6-8. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/clanek/rozhovor-k-sablonam-ii-v-casopise-rizeni-skoly-4-2018.htm?highlightWords=%25C5%25A1ablony>.

se do výzvy Šablony I zapojilo 75 % škol a školských zařízení ze všech oprávněných žadatelů. Ve srovnání s výzkumným šetřením této bakalářské práce by se jednalo o 16% nárůst počtu zapojených škol a školských zařízení. Ačkoliv data MŠMT hovoří o všech oprávněných žadatelích a data z výzkumného šetření byla soustředěna pouze na základní školy z regionu soudržnosti Moravskoslezsko je patrný nárůst zájmu oprávněných žadatelů se do výzvy Šablony II zapojit.

Druhá výzkumná otázka (**Jaké výše dosahovala průměrná částka čerpaná vybranými základními školami z projektů zjednodušeného vykazování výzvy Šablony II?**) se věnovala průměrné částce, kterou základní školy výběrového souboru čerpaly prostřednictvím výzvy Šablony II. Informace o konkrétních výších finančních prostředků, které 91 % základních škol z výběrového souboru čerpalo z výzvy Šablony II byla zjištěna u 270 základních škol. Z tohoto počtu základních škol dosahovala průměrná výše získaných finančních prostředků hodnoty 1 144 726 Kč. Zároveň 56,6 % základních škol výběrového souboru čerpalo z výzvy Šablony II finanční obnos v intervalu 500 000 až 1 490 000 Kč. Všechny výše uvedené finanční částky v Kč musíme konfrontovat s maximální možnou částkou, o kterou mohly základní školy výběrového souboru žádat vzhledem k nastaveným podmínkám výzvy Šablony II uvedených v podkapitole 3.2. Jinými slovy, základní školy výběrového souboru měly stanoveny limit a v rámci něj mohly žádat o finanční prostředky z výzvy Šablony II, což mohlo ovlivnit i výši průměrné částky čerpané prostřednictvím této výzvy.

Třetí výzkumná otázka (**Jaký podíl představují získané finanční prostředky z OP VVV na základě výzvy Šablony II na celkovém rozpočtu vybraných základních škol?**) se zaměřila na podíl výše čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II ku celkovým příjmům rozpočtů 270 základních škol výběrového souboru známých z druhé výzkumné otázky. Finanční prostředky získané vybranými základními školami z výzvy Šablony II tvořily v průměru podíl 5 % na celkových příjmech rozpočtů těchto škol. Vzhledem k povaze těchto finančních prostředků, jež jsem definoval na základě podkapitoly 2.4 jako nenárokové mohu výše zmíněný podíl považovat za úctyhodný. Zmíněná procenta dokládají aktivitu základních škol výběrového souboru ve snaze docílit, co možná největší vyvážené vícezdrojovosti financování příjmových stránek jejich rozpočtů (viz. podkapitola 2.3).

Na základě počtu žáků, kteří vybrané základní školy navštěvují se liší průměrná výše částky, jež dané základní školy čerpají z výzvy Šablony II a rovněž se liší i jejich poměrné zastoupení na celkových příjmech rozpočtů těchto škol. Školy s menším počtem žáků čerpají nižší částky z výzvy Šablony II než školy středně velké, nebo ty s větším počtem žáků,

ale jimi čerpané finanční prostředky tvoří poměrně více procent ve vztahu k jejich příjmovým stránkám rozpočtů.

Čtvrtá výzkumná otázka (**Která z aktivit v rámci výzvy Šablony II byla nejčastěji základními školami v Moravskoslezském kraji vybírána?**) podala odpověď na nejčastěji vybíranou aktivitu v rámci výzvy Šablony II základními školami výběrového souboru. Tou se stala aktivita s názvem „extrakurikulární a rozvojové aktivity“ v podobě nejoblíbenější konkrétní činnosti projektových dnů. Danou aktivitu si vybralo 312 základních škol výběrového souboru. Podle názoru Tomáše Řebíčka⁹⁴ jsou projektové dny oblíbenou aktivitou v procesu vzdělávání nejen žáků, ale i jejich učitelů. Učitelé jednotlivých předmětů mohou v rámci projektových dnů ukázat žákům teorii v praxi, a rovněž jejich vzájemnou propojenost, což vede k lepšímu pochopení daných vztahů mezi jevy na Zemi. Oblíbenost projektových dnů mezi žáky i učiteli dokládá jejich vysoký zájem o finanční prostředky z výzvy Šablony II právě na tuto aktivitu.

Pátá výzkumná otázka (**Která z aktivit v rámci výzvy Šablony II byla nejméně často základními školami v Moravskoslezském kraji vybírána?**) představila nejméně oblíbenou či nejméně volenou aktivitu. Tou se stala aktivita s názvem „spolupráce s rodiči žáků a veřejností“ v podobě konkrétních činností jako jsou například odborně zaměřená tematická setkávání nebo komunitně osvětová setkávání. Aktivitu si zvolilo do svého portfolia pouze 103 základních škol z výběrového souboru.

Druhou nejméně vybíranou aktivitou z pěti možných se stala aktivita pojmenovaná jako „aktivity rozvíjející ICT na základních školách“, kterou si vybralo 167 základních škol výběrového souboru. Vzhledem k časovému vymezení výzvy Šablony II viz. podkapitola 3.2 teoretické části bakalářské práce se domnívám, že dnes již aktivity rozvíjející ICT a obecně digitální gramotnost nepatří do kategorie nejméně rozvíjených oblastí na základních školách i v souvislosti s pandemickou situací způsobenou šířením viru SARS-CoV-2. Výše zmíněné dokládá i jeden z nejnovějších strategických dokumentů s názvem „Operační program Jan Amos Komenský“⁹⁵.

Šestá výzkumná otázka (**Vybíraly si základní školy v Moravskoslezském kraji v rámci výzvy Šablony II pouze jednu nebo více aktivit?**) se soustředila na počet volených aktivit

⁹⁴ ŘEBÍČEK, Tomáš. *Realizace průřezových témat RVP ZV formou projektových dnů a center aktivit* [online]. Praha: Metodický portál RVP [b. n.], 2014, 2020-05-21 [2021-12-01]. Dostupné z: [https://clanky.rvp.cz/clanek/18335/REALIZACE-PRUREZOVYCH-TEMAT-RVP-ZV-FORMOU-PROJEKTOVYCH-DNU-A-CENTER-AKTIVIT.html?nahled=.](https://clanky.rvp.cz/clanek/18335/REALIZACE-PRUREZOVYCH-TEMAT-RVP-ZV-FORMOU-PROJEKTOVYCH-DNU-A-CENTER-AKTIVIT.html?nahled=)

⁹⁵ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Jan Amos Komenský (2021-2027)* [online]. Verze 2.3. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, 2021-11-03 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/download/file5938.pdf>.

z výzvy Šablony II jednotlivými základními školami výběrového souboru. Pouze 52 z 406 základních škol výběrového souboru, které se zapojily do výzvy Šablony II si zvolily jen jednu z pěti možných aktivit. Naopak 354 základních škol výběrového souboru si zvolilo minimálně dvě a více aktivit. Možnosti zvolení více aktivit v rámci jedné žádosti o finanční prostředky z výzvy Šablony II pojednávala podkapitola 3.2 teoretické části bakalářské práce a ve srovnání se závěrem výzkumného šetření mohu konstatovat, že této možnosti využilo 87 % základních škol výběrového souboru. Zjištěný poznatek lze vnímat v souvislostech, kdy základní školy, které se zapojily do výzvy Šablony II měly zájem rozvíjet co možná nejširší spektrum oblastí aktivit jejich fungování.

Vzhledem k rozsáhlému výběrovému souboru (447 základních škol z regionu soudržnosti Moravskoslezsko), na němž byla analýza povinně zveřejňovaných dat provedena, lze považovat závěry a diskuse výsledků výzkumného šetření za použitelné a aplikovatelné v pedagogické praxi. Výzkumného šetření ukázalo, že základní školy výběrového souboru, které čerpaly finanční prostředky z výzvy Šablony II pobírají benefity v podobě vysokých finančních částek rozvíjejících vzdělávací proces. Zároveň se projevilo jako inspirující do budoucna, popřípadě motivující dosud nezapojené základní školy do dalších výzev.

Závěr

Od úvodu až po závěr bakalářské práce jsem se pohyboval ve školském prostředí, pro něž jsou stěžejními pojmy vzdělávání i vzdělání. Proces vzdělávání v rámci české vzdělávací soustavy probíhá zpravidla ve školách, které čím dál tím častěji bývají vnímány jako globální instituce. Instituce představují pouze jakýsi nehmotný soubor předpokladů, které mohou být naplněny pouze prostřednictvím spojení se určitých lidí a prostředků se společným cílem, které sdružuje organizace.

Cílem teoretické části bakalářské práce bylo objasnit financování regionálního školství v právním prostředí České republiky s důrazem na alternativní možnosti financování z jiných zdrojů, konkrétně prostřednictvím zjednodušených projektů v rámci OP VVV s názvem výzva Šablony II. Každá organizace nabývající statutu instituce musí mít své právní ukotvení v českém právním systému, kde ve školském prostředí se jedná zejména o školský zákon, který je nejcitovanější právní normou v oblasti školství. Školský zákon vymezuje základní podmínky pro financování škol a školských zařízení regionálního školství. Každá škola či školské zařízení by mělo směřovat k vyrovnanému rozpočtu na konci každého účtovacího období s co možná největší vyváženou vícezdrojovostí financování. Za významnou položku vícezdrojového financování jsou pokládány finanční prostředky získané školami regionálního školství z OP VVV na základě výzvy Šablony II.

OP VVV představuje nástroj vzdělávací politiky ve formě koncepčního a strategického dokumentu, který vznikl na základě potřeby importu priorit v oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání stanovených ostatními členskými státy EU do českého školství se vstupem ČR do EU. OP VVV umožňuje čerpání finančních prostředků na stanovené cíle a projekty s nimi spojené z rozpočtu EU prostřednictvím jednotlivých výzev, z nichž byla předmětem této bakalářské práce výzva Šablony II.

O finanční prostředky z výzvy Šablony II mohou žádat mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní kluby, střediska volného času a základní umělecké školy. Z výzvy Šablony II mohou oprávnění žadatelé čerpat finanční prostředky na pět základních oblastí aktivit, jež každá z nich obsahuje ještě konkrétní činnosti.

Praktická část bakalářské práce se zaměřila na problematiku zapojení základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II, kde **cílem výzkumného šetření v rámci praktické části této bakalářské práce bylo zjistit míru zapojení základních škol v Moravskoslezském kraji do OP VVV na základě výzvy Šablony II, rovněž zhodnotit čerpání finančních prostředků a identifikovat, které aktivity v rámci výzvy Šablony II vybrané základní**

školy nejčastěji preferují. Pro potřebu výzkumného šetření jsem stanovil výběrový soubor, který zahrnoval základní školy z regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Tomuto výběrovému souboru odpovídalo 447 základních škol v Moravskoslezském kraji. Získaná data z výběrového souboru jsem zpracoval formou kvantitativní metody zpracování dat, konkrétně klasifikační analýzou.

Analýzou školami povinně zveřejňovaných dat dle školského zákona, a zároveň veřejně dostupných dat (školský rejstřík, výroční zprávy a webové stránky jednotlivých základních škol výběrového souboru) jsem zjistil, že míra zapojení základních škol výběrového souboru do výzvy Šablony II odpovídá 91 %. Hodnota průměrné částky, kterou základní školy výběrového souboru čerpaly prostřednictvím výzvy Šablony II byla stanovena na 1 144 726 Kč. Podíl výše čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II činí 5 % ku celkovým příjmům rozpočtů základních škol výběrového souboru.

Metodou klasifikační analýzy jsem identifikoval nejčastěji vybranou aktivitu v rámci výzvy Šablony II základními školami výběrového souboru, kterou se stala aktivita s názvem „extrakurikulární a rozvojové aktivity“. Naopak aktivitu s názvem „spolupráce s rodiči žáků a veřejností“ shledávám jako nejméně vybranou. Pouze jednu aktivitu z pěti možných si zvolilo 13 % základních škol výběrového souboru, které se zapojily do výzvy Šablony II. Naopak 87 % základních škol výběrového souboru, které se zapojily do výzvy Šablony II, si zvolilo minimálně dvě a více aktivit.

Teoretická část bakalářské práce připravila zázemí a vydefinovala základní pojmy pro potřeby praktické části, která prostřednictvím výzkumného šetření dospěla ke stěžejnímu závěru, a to, že čerpání finančních prostředků z OP VVV na základě výzvy Šablony II je až na malé výjimky vhodné a přínosné pro většinu základních škol zvoleného výběrového souboru. Vzhledem k rozsáhlosti výběrového souboru pokládám výsledky výzkumného šetření za aplikovatelné v pedagogické praxi v podobě motivace pro základní školy, které se nezapojily do výzvy Šablony II, aby tak učinily například ve výzvě Šablony III.

Téma výzvy Šablony II touto bakalářskou prací rozhodně nepokládám za vyčerpané, jelikož by se dalo na danou problematiku nahlížet nejen z hlediska kvantitativního, ale i kvalitativního. Kvalitativně orientovaný výzkum by se mohl zabývat například strukturovaným rozhovorem s konkrétními řediteli základních škol o jejich postojích k čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II a jejich přínosech do vzdělávacího procesu na daných základních školách.

Seznam použitých zkratk

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
EU	Evropská unie
mld.	Miliard
Kč	Korun českých
MŠ	Mateřská škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
EU NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (z angličtiny)
EUROSTAT	Statistický úřad Evropské unie

Seznam použité literatury a zdrojů

Publikace

- 1) BUDÍKOVÁ, Marie, Maria KRÁLOVÁ a Bohumil MAROŠ. *Průvodce základními statistickými metodami*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3243-5.
- 2) CORETH, E., P. EHLEN a J. SCHMIDT. *Filosofie 19. století*. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2003. ISBN 80-7182-157-8.
- 3) FŇUKAL, Miloš. *Politická geografie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016.
- 4) HOLMAN, Robert. *Dějiny ekonomického myšlení*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 978-80-7179-380-9.
- 5) CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu*. 2. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9225-0.
- 6) JÍLKOVÁ, Eva a Jarmila ZIMMERMANNOVÁ. *Makroekonomie: studijní opora pro kombinované studium*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc [b. n.], 2018.
- 7) KALEJA, Martin. *(Ne)připravený pedagog a žák z prostředí sociální exkluze*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě [b. n.], 2015. ISBN 978-80-7510-160-0.
- 8) KERLINGER, F. N. *Základy výzkumu chování*. Praha: Academia, 1972.
- 9) KITZBERGER, Jindřich. *Řízení regionálního školství* [online]. Praha: Univerzita Karlova [b. n.], 2012, 2013-01-01 [2021-12-01].
Dostupné z: https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/859155/mod_resource/content/1/KVE_Vzdělávání_kap6.pdf.
- 10) KLAUS, Václav. *Evropská integrace bez iluzí*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2011. ISBN 978-802-4233-260.
- 11) KOLÁŘ, Zdeněk a kol. *Výkladový slovník pedagogiky: 583 hesel*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-7209-7.
- 12) LHOTKOVÁ, Irena. *Ředitel a střední management školy: Průvodce pro ředitele a střední management ZŠ a SŠ*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0591-3.
- 13) LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: Jednoduše o všem, co byste měli vědět*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-9609-8.
- 14) MÜHLEISEN, Stefan a Nadine OBERHUBER. *Komunikační a jiné měkké dovednosti: Soft skills v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2662-5.

- 15) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání*. Verze 5.0. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021.
- 16) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Přehled šablon a jejich věcný výklad: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018.
- 17) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Uživatelská příručka IS KP14+: Pokyny pro vyplnění formuláře žádosti o podporu – Zjednodušené projekty_výzva č. 63 a 64: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Programové období 2014-2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2018.
- 18) OCHRANA, František. *Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2019, s. 45-49. ISBN 978-80-246-4200-0.
- 19) PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0367-4.
- 20) POL, Milan. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno: Muni Press, 2013. ISBN 978-80-210-4499-9.
- 21) PROJEKTOVÝ TÝM NÁRODNÍHO PROJEKTU ÚSPĚŠNÝ ŘEDITEL. *Národní projekt Úspěšný ředitel: ... občas je zapotřebí podívat se na věci z úplně jiné perspektivy: model vzdělávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení 2005-2008*. 1. vyd. Praha: Národní institut pro další vzdělávání, 2008. ISBN 978-80-86956-34-3.
- 22) RAKOVÁ, Svatava. *Podivná revoluce: Dlouhá cesta Američanů k nezávislosti (1763-1783)*. 1. vyd. Praha: Triton, 2005. ISBN 978-80-7254-575-2.
- 23) SLAVÍKOVÁ, Lenka. *Řízení školy a pedagogického procesu*. 1. vyd. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2003. ISBN 80-7290-134-6.
- 24) ŠTOČEK, Milan. *Základní orientace v právních předpisech a právních normách*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové [b. n.], 2017. Dostupné z: <https://www.uhk.cz/file/edee/pedagogicka-fakulta/pdf/pracoviste-fakulty/ustav-primarni-a-preprimarni-edukace/dokumenty/dvpp-studium-pro-reditele-skol-a-skolskych-zarizeni/podklady-stocek/01-zakldni-orientace-v-pravnich-normach-2018.pdf>.
- 25) VESELÝ, Arnošt a Jaroslav KALOUS. *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 80-246-1262-3.

- 26) WAWROSZ, Petr a kol. *Makroekonomie: středně pokročilý kurz*. 1. vyd. Praha: Educopress, 2017. ISBN 978-80-7408-149-1.

Právní předpisy

- 27) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Dokument s číslem jednacím 22966/2017*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 28. 02. 2018.
- 28) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 27. 12. 2004.
- 29) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 24. 09. 2004.
- 30) MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Zákon č. 3/2002 Sb., Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církevních a náboženských společnostech)*. Praha: Ministerstvo spravedlnosti [b. n.], 07. 01. 2002.

Internetové stránky

- 31) EUROSOP. *Mapa regionů soudržnosti v ČR* [online]. Praha: CDK, 2020, 2020-09-01 [cit. 2020-10-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz>.
- 32) EURYDICE. *Česká-republika: Organizace základního vzdělávání* [online]. Praha: EURYDICE [b. n.], 2021, 2021-07-22 [2021-10-09]. Dostupné z: https://www.eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-single-structure-education-7_cs.
- 33) HAVEL, Radek. *Český statistický úřad: Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2021* [online]. Praha: Český statistický úřad [b. n.], 2021, 2021-04-30 [2021-11-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>.

- 34) HAVELKA, František, Martin KAPLÁN, Hana POLÁKOVÁ, Petra SCHWARZOVÁ a Jana TRANTINOVÁ. *Reforma financování regionálního školství* [online]. Praha: Dashöfer, 2020, 2020-01-01 [2021-12-01]. Dostupné z: https://www.dashofer.cz/reforma-financovani-regionalniho-skolstvi-productphxb/?gclid=Cj0KCQiAtJeNBhCVARIsANJUJ2FxpDTH0TM2y3RrpsWcfIk3CWidkWKlGRdwppb_rewn71bdosIscaAtBtEALw_wcB.
- 35) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Bílá kniha – Národní program rozvoje vzdělávání v ČR 2002* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2001, 2002-12-04 [2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelani-v-cr>.
- 36) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Jan Amos Komenský (2021-2027)* [online]. Verze 2.3. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2021, 2021-11-03 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/download/file5938.pdf>.
- 37) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Výzva č. 02_16_022 – Šablony pro MŠ a ZŠ I – MRR* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2016, 2016-06-23 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/vyzva/vyzva-c-02-16-022-sablony-pro-ms-a-zs-i-mrr/text-vyzvy.htm>.
- 38) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání: Výzva Šablony III* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2020, 2020-03-31 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/aktualita/vyzva-sablony-iii.htm>.
- 39) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Reforma financování regionálního školství* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2020, 2021-01-01 [2021-11-24]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/reforma-financovani-regionalniho-skolstvi>.
- 40) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČESKÉ REPUBLIKY. *Školský rejstřík* [online]. Verze 2.93. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [b. n.], 2013, 2021-11-30 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/>.

- 41) ŘEBÍČEK, Tomáš. *Realizace průřezových témat RVP ZV formou projektových dnů a center aktivit* [online]. Praha: Metodický portál RVP [b. n.], 2014, 2020-05-21 [2021-12-01]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/18335/REALIZACE-PRUREZOVYCH-TEMAT-RVP-ZV-FORMOU-PROJEKTOVYCH-DNU-A-CENTER-AKTIVIT.html?nahled=>.
- 42) VELČOVSKÝ, Václav. EU chválí české školství za čerpání v projektech ze šablon, dotace mohou pomoci každé škole. *Řízení školy* [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 8(4): 6-8. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/clanek/rozhovor-k-sablonam-ii-v-casopise-rizeni-skoly-4-2018.htm?highlightWords=%25C5%25A1ablony>.

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Graf 1: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II	40
Graf 2: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II v obcích	42
Graf 3: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II ve městech	42
Graf 4: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II ve statutárních městech	43
Graf 5: Procento základních škol výběrového souboru podle počtu zvolených aktivit a)	52
Graf 6: Procento základních škol výběrového souboru podle počtu zvolených aktivit b)	54
Obrázek 1: Mapa regionů soudržnosti v ČR – výběrový soubor základních škol	36
Tabulka 1: Počet škol regionálního školství – dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)	18
Tabulka 2: Počet dětí, žáků a studentů regionálního školství – dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)	18
Tabulka 3: Charakteristika statistických jednotek NUTS	35
Tabulka 4: Regiony soudržnosti v ČR	35
Tabulka 5: Počet základních škol (regiony soudržnosti) – dělení podle zřizovatele (školní rok 2019/2020)	36
Tabulka 6: Metodické kroky při analýze	38
Tabulka 7: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle okresů	41
Tabulka 8: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle zřizovatele	44
Tabulka 9: Počty žáků vybraných základních škol podle velikosti	45
Tabulka 10: Míra zapojení vybraných základních škol do OP VVV na základě výzvy Šablony II podle počtu žáků	46
Tabulka 11: Četnost výše čerpání finančních prostředků z výzvy Šablony II v intervalech	47
Tabulka 12: Výše finančních prostředků čerpaná z výzvy Šablony II základními školami výběrového souboru podle počtu žáků	48

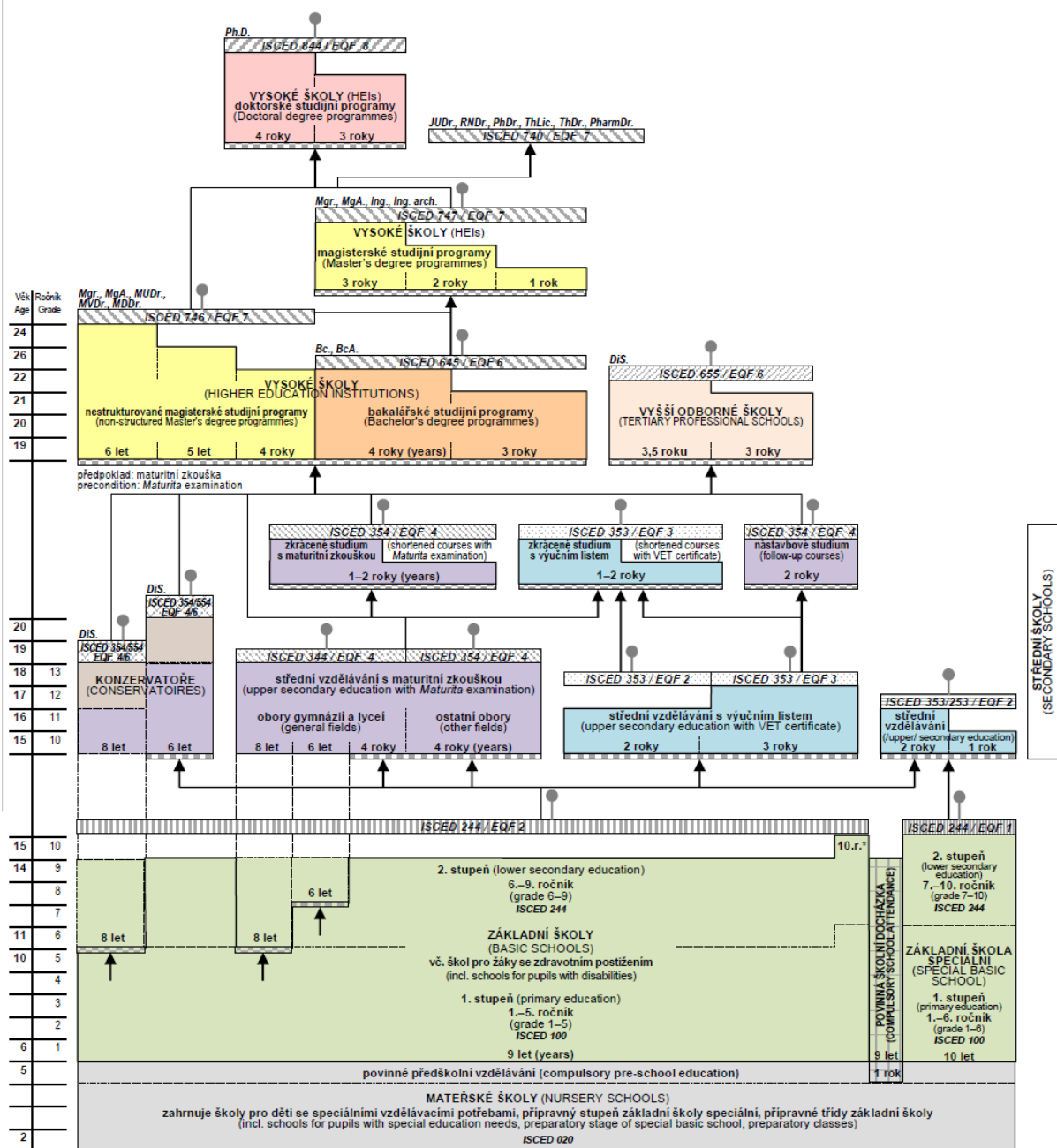
Tabulka 13: Označení aktivit výzvy Šablony II a)	51
Tabulka 14: Počty základních škol výběrového souboru zapojených do jednotlivých aktivit výzvy Šablony II	51
Tabulka 15: Označení aktivit výzvy Šablony II b)	53
Tabulka 16: Počty základních škol výběrového souboru podle dvojkombinací aktivit výzvy Šablony II	53

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Schéma vzdělávací soustavy České republiky

Příloha č. 1 – Schéma vzdělávací soustavy České republiky

Schéma vzdělávacího systému České republiky ve školním / akademickém roce 2020/2021
Diagram of the education system of the Czech Republic 2020/2021

- Legenda (Explanatory notes):**
- státní doktorská zkouška (doctoral state examination)
 - státní závěrečná zkouška (final state examination), státní rigorózní zkouška (advanced study examination)**
 - absolutorium (graduate examination)
 - maturitní zkouška (Maturita examination)
 - absolutorium a/nebo maturitní zkouška (graduate examination and/or Maturita examination)***
 - závěrečná zkouška v oborech středního vzdělání s výučním listem (VET final examination in the fields of upper secondary education with VET certificate)
 - závěrečná zkouška (VET final examination)
 - základní vzdělání (basic education)
 - základy vzdělání (basics of education)
 - povinná školní docházka (compulsory school attendance)
 - povinné předškolní vzdělávání (compulsory pre-school education)
 - přijímací řízení (admission procedure)
 - možnost dalšího vzdělávací dráhy (possible progression routes)
 - pracovní trh (labour market)

* Základní vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem může trvat 10 ročníků.
(Basic education for pupils with disabilities in classes and schools with modified educational programme can last 10 years.)
** Existují dva typy státní rigorózní zkoušky: a) zkouška v lékařských oborech, b) zkouška, kterou lze složit bez dalšího studia po získání titulu magistr (Mgr.).
(Two types of the advanced study examination exist: a) examination in medical fields, b) advanced study examination (without further study) after being awarded the Master's degree (magistr – Mgr.).)
*** Žáci konzervatoří mohou vykonat maturitní zkoušku nejdříve po čtvrtém ročníku, v osmiletém oboru tanec po osmém ročníku.
(Pupils of conservatoires can sit for a Maturita examination, but no sooner than after grade 4, in the eight-year field of dance after grade 8.)

Kódy ISCED odpovídají zařazení vzdělávacích programů, kódy EQF dosažené kvalifikaci. (ISCED codes relate to educational programmes, EQF codes to qualification attainment.)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – Dům zahraniční spolupráce.